

ЧУЛІ?

Цэны далі задні ход

Учора знізіліся цэны на аўтазаправачных станцыях «Беларуснафты».

Як паведамляе афіцыйны сайт кампаніі, АІ-92 – 1,41 рубля, дызельнае паліва каштуе дызельнае паліва патаннела на 1 капейку, бензін – на 2 капейкі. У канцэрне «Белнафтахім» адзначаюць, што астатнія сеткі АЗС таксама маюць права знізіць цэны на паліва.

СІТУАЦЫЯ

Мікалай Аўтуховіч – у падполлі

Нейкі час пра Мікалая Аўтуховіча нічога не было чуваць, а днямі ён нагадаў пра сябе ў сацыяльных сетках.

«Сітуацыя склалася так, што з красавіка я перастаў карыстацца паслугамі сувязі нашых беларускіх апэратараў, – паведаміў Мікалай. – У мяне пасля вызвалення з турмы былі свае планы на жыццё. І ў гэтых планах не ўваходзіла зноў патрапіць у турму. А званочкаў было ўжо дастаткова. У нашай краіне калі ёсць чалавек, заўсёды знайдучы, за што яго пасадзіць. Таму я пайшоў у глыбокае падполле, каб закончыць усе мерапрыемствы для ажыццяўлення сваіх планаў.

...У апошні час я не раз быў сведкам таго, што мяне хацелі прыцягнуць да нейкіх незразумелых крымінальных спраў. Фактаў і доказаў дастаткова, калі-небудзь напішу пра гэта ў сваёй кнізе. Не буду зараз скардзіцца на ўсё, нагадаю толькі пра правакацыю, якая прымусіла мяне часова змяніць лад жыцця».

Паводле слоў Міколы Аўтуховіча, інцыдэнт здарыўся з ім на расійска-латвійскай мяжы ў сакавіку мінулага года. Разам з сябрамі ён ехаў у Юрмалу на машыне прэн расійскі памежны пераход «Бурачкі». Па дарозе ў Латвію расійскія памежнікі надзвычай пільна правяралі дакументы пасажыраў, а па вяртанні з Прыбалтыкі машыну затрымалі. «Калі я вяртаўся з Гендзем

Фядынчым (лідарам прафсаюза РЭП. – Аўт.) з-за мяжы, на памежнай пераходзе «Бурачкі» Пскоўскай вобласці ў нашай машыне каля 12 гадзін шукалі наркатыкі, – паведаміў Мікалай Аўтуховіч. – Наркатыкі не знайшлі, таму супрацоўнікі ФСБ загалі начальніку змены забраць у нас усе грошы, банкаўскія карткі і ноўтбукі. Начальнік змены ічыра прызнаўся, што, калі ён гэтага не зробіць, то атрымае спажыванне, а нас не выпусцяць за мяжу. У выніку ў нас канфіскавалі ўсе грошы. «Пад замес» патрапіў і чалавек, які нагадзіўся адвезці ў Юрмалу і назад. У гаспадару машыны забралі каля 10 тысяч долараў. Наколькі вядома, усе нашы грошы і ноўтбукі пазней забралі прадстаўнікі Следчага камітэта Беларусі, які даў расіянам ілжывую інфармацыю, што ўсе мы быццам бы з'яўляемся фігурантамі крымінальнай справы. Хаця на той момант была ўзбуджана крымінальная справа толькі ў дачыненні да Фядынчына. Дарэчы, грошы гаспадару машыны да гэтага часу так і не вярнулі...»

– У сакавіку гэтага года мне трэба было па рабочых справах тэрмінова патрапіць у Латвію, – успамінае тую гісторыю цяпер, ужо экс-старшыня прафсаюза РЭП Геннадзь Фядынч, які напрыканцы мінулага года быў асуджаны на 4 гады дамашняй «хіміі». – На той момант я быў невыязны, але сустрэча была

неадкладная. У гэты ж час у Латвію ехаў Мікалай Аўтуховіч, ён і прапанаваў далучыцца да яго кампаніі. Адбыўся ператрус на латвійска-расійскай мяжы, расійскія памежнікі актыўна шукалі наркатыкі. Але ў выніку забралі грошы, ноўтбукі і электронныя носьбіты.

– Падчас судовага працэсу па вашай справе гэтыя грошы і рэчы фігуравалі?

– Жанчына, у якой забралі грошы, была выклікана ў суд у якасці сведкі. Але грошы ніякім чынам у крымінальнай справе прафсаюзаў не фігуруюць. І, відаць, зараз тыя 10 тысяч долараў па-ранейшаму знаходзяцца ў Следчым камітэце. Жанчына, дарэчы, звярталася з гэтай нагоды ў пракуратуру, каб ёй вярнулі фінансы, але, наколькі мне вядома, ліст накіравалі следчым. І я не ведаю, калі ёй вернуць грошы. Напрыклад, па нашай справе расследаванне ўжо даўно закончылася, прысуд вынесены, а камп'ютарную тэхніку, якую забралі падчас затрымання і выбыску, да гэтага часу ніхто не вярнуў.

Тым часам Мікалай Аўтуховіч байца, што ў дачыненні да яго могуць быць арганізаваны новыя правакацыі, а таму вырашыў, што называецца, пакінуць публічную прасторы.

«Хутка я распавяду, чым займаўся ў гэты час і якія мэты пераследую ў будучым», – кажа ён.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ПРИНЦИПИАЛЬНЫЙ ВОПРОС

Что от нас нужно Путину?

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

В России усугубляется демографическая катастрофа, естественная убыль населения составила в 2018 году примерно 200 тысяч человек, в 2017-м – 134 тысячи. Это убыль в основном за счет славянского населения. Происходит исламизация страны. Падает рейтинг несменяемого В.Путина, что грозит ему потерей власти, хотя, как показывает практика, аннексия Крыма взметнула его популярность на небывалую высоту. «Крымнаш» на электорат подействовал как бальзам на рану. Любимый пьяница гордится «Крымнашом». Даже, казалось бы, такая «мелочь», как обстрел и захват украинских военных судов в нейтральных водах вызвал всплеск гордости «за себя, таких могучих» и рост, хотя и небольшой, рейтинга президента России.

И ни оккупация, ни война в Донбассе и Сирии, не заставляют задуматься обывателей в соседней, пока еще «братской» стране о том, что происходит. Им все объясняет телевизор, а также такие «мастера слова», как Соловьев, Киселев, Скобеев и другие. В людях про- кремлевские пропагандисты мобилизуют наихудшие качества, в том числе и ненависть к соседям, странам Евросоюза, США. Каждый день по всем центральным телевизионным каналам России льются потоки лжи на Украину, культивируется ненависть к нашему соседу. Делает это практически одна и та же группа мастеров демагогии. Такая целенаправленная атака целесообразна, на мой взгляд, только во время подготовки широко- масштабной войны с Украиной.

Если нет успехов в экономике, то нужна яркая победа, чтобы удерживать власть. И, как им кажется, такой победой может стать при-

соединение Беларуси к России. И вот в Думе устами Жириновского предлагается провести в Беларуси референдум, как в Крыму. А считают они умеют, как и наша Лидия Ермошина. Если предположить, что референдум состоится, задумаются ли граждане Беларуси о том, что своих сыновей и внуков после вхождения в состав России нужно будет отправлять на войну в Донбасс, Сирию, на другие войны, которые организует новый русский царь, чтобы умирать за него и новое отечество. Как мне кажется, стоит серьезно подумать многочисленным сторонникам «русского мира», которых особенно много у нас во власти, что будущие войны не обойдут стороной и их семьи.

Российская пресса начала писать об инкорпорации Беларуси как о чем-то неизбежном. По мнению известного российского публициста Юлии Латыниной, сейчас Беларусь является лакомым куском для Кремля и позволяет решить проблему 2024 года: «...и весь в белом на белом коне Путин въезжает в Кремль первым главой объединенного государства». Ей вторит главный редактор радиостанции «Это Москва» Алексей Венедиктов: «В течение нескольких лет Беларусь и Россия могут создать единое государство». Бывший советник президента России Андрей Илларионов утверждает, что Кремль начал поглощение Беларуси.

Все это очень тревожные сигналы. Мы, белорусы, очень уязвимы и виноваты в этом сами.

В 2017 году удельный вес России во внешнеторговом обороте составил 51,7 процента всего товарооборота. По сравнению с 2016 годом он увеличился на 23,5 процента – до 32 миллиардов долларов

США. Импорт превысил экспорт на 6,8 миллиарда долларов США. Беларусь таким образом финансирует Россию.

Российский бизнес активно представлен в разных секторах экономики Беларуси, газотранспортная система принадлежит Газпрому. Все это уже представляет опасность для нашей страны.

Сегодня у России еще есть время, и она использует легальную возможность для инкорпорации Беларуси. **Вот почему сейчас очень опасно уступать Москве. Белорусский народ переживет и более сложные времена, переживет и рыночные цены на газ и нефть.**

Но надо иметь в виду, что дальнейшие шаги Кремля можно предсказать на примере Украины: запрет на поставку наших товаров, на транзит их в другие страны, на поставку нефти, могут и газовую трубу перекрыть. Ну а если это не поможет, но все равно очень хочется, то могут организовать какую-нибудь «народную республику», тем более что границы у нас открыты, пограничный столб выкопал в свое время Черномырдин с Лукашенко – завози своих перелетчиков ГРУшников автобусами. Не исключено, что найдутся и свои сумасшедшие, которые просто захотят пожить.

Особенно опасно время выборов президента. Как показал опыт Украины – Крым был аннексирован во время смены власти, – заваруху в Донбассе устроили во время президентских выборов Украины; открытое вторжение российских вооруженных сил под украинский город Иловайск произошло во время выборов в украинский парламент.

Будет ли кому защищать нашу страну? Или мы повторим путь Украины, где милиция на Донбассе

в надежде на большую российскую зарплату перешла на сторону России, а армия в Крыму не смогла стрелять в «братьев» (как им говорили). Наша армия тоже воспринимается в традициях братской дружбы, а не патриотизма и любви к своей стране.

Ясно, что белорусский народ должен быть как никогда един перед смертельной угрозой, стоящей перед страной. Нам нужно помнить, что у регионов, куда Россия привела свой «русский мир», будущего нет. Народ бежит оттуда: в Абхазии в 1989 году проживало 525 тысяч человек, а на 1 января 2016 года – 240 тысяч; в Приднестровье в 1990-м проживало 730 тысяч человек, а в 2018-м – только 475 тысяч; в Южной Осетии в 1989-м было 98,5 тысячи человек, в 2015-м – лишь 53 тысячи. Если так пойдет и дальше, останутся там только горы.

Из оккупированных территорий Донецкой и Луганской областей только в Украину переехало около 1,7 миллиона человек, сотни тысяч бежали в Россию. Почти 40 процентов населения вынуждены покинуть свои родные очаги и бежать, оставляя нажитое имущество. Только Крым может сохранить численность населения, если Россия переселит туда своих граждан из северных районов.

Нам-то зачем бежать со своей земли? И что нужно сделать, чтобы к нам не пришла беда? А если, не дай бог, придет, то как дать агрессорам отпор, как отстоять свой край? Давайте, соотечественники, вместе подумаем над ответами на эти и многие другие вопросы.

Василий ШЛЫНДИКОВ, председатель Комиссии по экономической политике и реформам Верховного Совета Республики Беларусь 13-го созыва.

3 АФИЦЫЙНЫХ КРЫНІЦ

Якія заробкі і пенсіі паабяцалі беларусам у 2019 годзе

Не заўсёды заяўленыя ўрадам планы спраўджаюцца, тым не менш мы вырашылі пацікавіцца, як могуць змяніцца пенсіі і заробкі беларусаў у 2019 годзе.

Па-першае, урадам запланаваны прырост рэальных даходаў насельніцтва на ўзроўні 3,4%. Для параўнання: у 2018 годзе чакалася, што рэальныя наўняныя даходы насельніцтва вырастуць на 3,2%, аднак за студзеня-кастрычнік (іншых дадзеных пакуль няма) гэты паказчык вырас ажно на 8,1% да аналагічнага перыяду 2017 года.

Што тычыцца заробкаў, то ў 2019 годзе па выніках студзеня-снежня ўрад абяцае сярэдняю зарплату па краіне ў 1025 рублёў, пры гэтым у снежні 2019 года яна павінна склаці 1100 рублёў.

Сярэдні заробак бюджэтыкаў запланавана ў 2019 годзе дасягнуць да 810 рублёў, і гэта мусіць быць не ніжэй за 80% ад сярэдняй зарплаты па краіне. Дарэчы, у лістападзе 2018 года сярэдняя зарплата бюджэтыкаў складала 768,6 рубля, дадзеных па снежаньскім сярэднім заробку пакуль няма, хоць звычайна ён заўсёды вышэйшы за кошт прэміі і розных даплат за нагоды заканчэння года.

Пенсіянерам ўлады таксама абяцаюць у 2019 годзе рост вылат. Ва ўсялякім разе міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына Касцёвіч заявіла, што павышэнне працоўных пенсій запланавана не раздзёй, чым і раз у год, і што тычыцца 2019-га, то, паводле яе слоў, «пенсіі па ўзросце вырастуць на 14%».

Дарэчы, у 2018 годзе пенсіі пераразлічвалі тройчы – у маі, жніўні, лістападзе, і ў снежні сярэдняя працоўная пенсія па ўзросце склала 393,68 рубля. Аднак давесці сярэдні памер пенсій да 40% ад сярэдняй зарплаты па краіне ў мінулым годзе не атрымалася. Улады абяцаюць зрабіць гэта ў 2019-м.

Пажывём – пабачым.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

РАЗВІТАННЕ

ПЕРАМОГА ЮРЫЯ ТУРОНКА

Улетку 1993 года ў Оперным тэатры праходзіў шматлюдны і прадстаўнічы (каля 1000 дэлегатаў) Першы з'езд беларусаў свету. Зайшоўшы ў прасторнае фая, я ўбачыў даўжэзную чарту да кніжнага шапіка. Пацікавіўся таварам і быў уражаны – людзі стаялі ў чарзе па навуковую манаграфію і бралі яе па некалькі асобнікаў! Так я ўпершыню сустрэўся з кнігай гісторыка Юрыя Туронка «Беларусь пад нямецкай акупацыяй», чый 5000-ы наклад амаль увесь і расхапілі на тым з'ездзе. Рэдкі выпадак – гістарычнае даследаванне стала бестселерам!

Туронкава кніга зрабіла сапраўдную рэвалюцыю ў беларускай гістарыяграфіі пра Другую сусветную вайну. Пра яе ў нас былі напісаны цэлыя гімалаі літаратуры, але пераважна гэта быў погляд з чужой званіцы, часцей прапагандысцкі, чым навуковы. Дастаткова згадаць такога «даследчыка», як Лаўрэнці Цанава, які лічыўся аўтарам таўшчэзнага даследавання пра беларускі партызанскі рух. А тут – беларускі гісторык-аматар (па адукацыі Туронак – хімік) зірнуў на вайну, як сам прызнаўся, «не праз прызму зацікаўленняў Масквы, Берліна і Варшавы, але перш за ўсё з улікам беларускага нацыянальнага інтарэсу». Прычым зірнуў не па-дылетанцку, а пасядзеўшы колькі гадоў у польскіх і нямецкіх архівах, якія былі недаступныя савецкім даследчыкам. І ў гэтым была галоўная вартасць кнігі, якая пераважала на шалых прады тыя ўзведзеныя за доўгія гады гімалаі.

Акрылены поспехам кнігі, аўтар справядліва чакаў не толькі захопленых чытацкіх водгухаў (іх было шмат), але і ўзважанага слова калег-гісторыкаў і мужоў дзяржаўных. Ідачкаўся. Тагачасны прэм'ер-міністр Беларусі Вячаслаў Кебіч на сустрэчы з ветэранамі паабяцаў прыцягнуць Юрыя Туронка да крымінальнай адказнасці і дадаў: «По паводу кнігі «Беларусь пад нямецкай акупацыяй» я ўжо вел раз- говор с міністром інфармацыі, кому падчінена выдавальства. Як можна такое выдаваць?»

Прысутная на сустрэчы старынякая Марыя Осіпава (удзельніца замаху на Вільгельма Кубэ) падтаннула прэм'еру: «Есть ли мозги у того, кто написал книгу?» Магчыма, калі б Юры Туронак з'яўляўся грамадзянінам Беларусі, яго і сапраўды паспрабавалі б пасадзіць на лаву падсудных. Але ён жыў у Варшаве і для беларускай Феміды быў недасягальны.

Гісторык Ю.Туронак аспрэчыў шматлікія міфы часоў акупацыі. Напрыклад, пра забойства савецкімі падпольшчыкамі бургамістра Мінска Вацлава Іваноўскага. Аказваецца, у яго ліквідацыі быў зацікаўлены найперш будучы кіраўнік

і пра шматлікія школы, і пра беларускія кнігавыдавецтвы. Скажам, паводле падлікаў гісторыка, у акупаванай немцамі Беларусі пабачылі свет 52 кнігі. Нібыта і няшмат (у суседняй Латвіі за той жа перыяд – 1500), але гэта былі вартыя выданні – «Сягоння» Наталлі Арсеневай, «Мае песні» Алесі Салаўя, «Беларусь учора і сёння» Язэпа Найдзюка...

Таму вайны Юры Туронак не абмінуў і ў сваёй мемуарнай кнізе «За кардонам Бацькаўшчыны». Народжаны ў мястэчку Дукшты на гістарычнай Браслаўшчыне, ён запамінуў яе ўчэпістай падлеткавай памяццю ў падаў часам дакладна-падрабязна (абапіраючыся на дзённік), часам – жывалісна-кінематаграфічна. Вось толькі адна з яскравых сцэнак. 29 чэрвеня 1944 года, Дукшты. Беларусь Пецька Кузьміцкі, які служыў у латышскім (!) вайсковым аддзеле, у форме люфтвафэ (!) ідзе з вінтоўкай на варту і спявае на ўсю вуліцу савецкую (!) песню «С нами Сталин родной, / он железной рукой...». Наўрад ці дзесяцігадовы падлетак разумеў усю трагікамічнасць гэтай сітуацыі, але якая нязвычайная ў гэтым эпізодзе даецца праўда пра вайну, якая доўгі час малявалася ў нас чорна-белымі колерамі.

Выйшаўшы на пенсію, Юры Туронак звычайна летаваў у вёсцы Трыпцуні на Беласточчыне. Сваім гасцям з гонарам паказваў ачышчаны надзел, які ўласнаручна ачышчавіў ад лесу. То «Беларусь пад нямецкай акупацыяй» пісаў, то пні карчаваў. І там, і там ішоў па цаліку, робячы цяжкую працу за цэлую брыгаду. І – на абодвух «надзелах» атрымаў перамогу, пакінуўшы па сабе даследаваную, акультуваную прасторы.

На 90-м годзе сэрца не вытрымала... 2 студзеня Юры Туронак памёр у шпіталі ў Капастэўшчыне пад Варшавай. Паспеўшы перадаць у Беларусь свой каштоўны архіў. Спадзяюся, на яго матэрыялах хтосьці з айчынных даследчыкаў напіша ўдзячную кнігу пра самога Туронка – ён таго, безумоўна, варты.

Міхась СКОБЛА.

С МОЕЙ КОЛОКОЛЬНИ

Елена МОЛОЧКО

Сталин и Дед Мороз: а не поменяются ли им шапками?

Попутить в праздник – дело святое. В такие дни ханжить с напускной добродетельностью – просто людей смешить. И все-таки даже для новогоднего карнавала есть табу, даже любимиый всеми зимний праздник некоторые места обходит стороной. У монумента на площади Победы, например, никому в голову не придет подрывать петарды и кружиться в хороводе у Вечного огня. Тем более в Брестской крепости... А если залетит такая шальная мысль в голову вместе с пузырьками шампанского, то наряд милиции вас быстро остановит. Уже бывали случаи...

Но комплекс «Линия Сталина» – это не настоящий памятник, это просто фейк, выдуманная святыня. А если еще точнее – аттракцион для развлечения. Что, собственно, комплекс и подтверждает своими праздничными мероприятиями. В эти дни вилоть до православного Рождества его легко превратили... в резиденцию Деда Мороза. И зазывают народ с карнавальной безудержностью: «Всех посетителей ждут подарки, сказочная атмосфера и новогоднее волшебство!» Более того, Деду Морозу пожелана здесь для пушей важности генеральская шапка. Свой исторический наряд на «Линии Сталина» он меняет легко, потому что здесь место такое – ничего исторического, все понарошку.

Но если серьезно, то большую нелепость трудно придумать. Классический разрыв шаблона. Как соединить в нормальном сознании «сказочную атмосферу» и «символ героической борьбы советского народа против немецко-фашистских захватчиков», каким хочет казаться этот комплекс? Или это все-таки не символ борьбы, а так, дешевые театральные декорации?

Я склоняюсь к последнему – декорации без глубокого смысла. Потому администрация и путается с идеей комплекса, не может сохранить ее на должной высоте и так легко жонглирует смыслами. Но в нашей стране достаточно настоящих святых, где сердце замирает от воспоминаний. А вы называйтесь просто «военный диспенсент», раз торгуете развлечениями по всем правилам бизнеса. Оставьте народную боль и героизм в покое. Кажется, даже местный рестораник здесь сдается для дружных корпоративов. Вот и славно. Сталин содрогается в гробу, глядя, как память о народной войне обрастает здесь пошлостью. Кстати, он стоит на «Линии» памятником, истуканом. Предлагаю надеть на него в эти дни шапку Деда Мороза – ну, раз последнему напаяли генеральскую. Самозащита места и время. Клоунада продолжится!

АФІЦЫЁЗ

Як сустрэцца з Ірынай Касцевіч?

Міністр працы і сацыяльнай абароны Беларусі апошнім часам дала нямала абяцанняў – яна сказала, што ў гэтым годзе будуць расці і пенсіі, і зарплаты. Але тым не менш да чыноўніцы ўсё роўна ўзнікае нямала пытанняў. У тым ліку, напрыклад, і аб пенсійнай рэформе.

Усе пытанні можна задаць Касцевіч асабіста – 25 студзеня яна правядзе асабісты прыём грамадзян у Савеце міністраў.

А калі можна сустрэцца з іншымі міністрамі? Міністр па падатках і зборах **Сяргей Налівайка** праводзіць прыём 9 студзеня. Міністр лясной гаспадаркі **Віталь Дрожа** – 11 студзеня.

Старшыня Дзяржаўнага мытнага камітэта **Юрый Сянько** – 16 студзеня.

Старшыня Дзяржаўнага ваенна-прамысловага камітэта **Раман Галоўчанка** – 18 студзеня.

Старшыня праўлення Беларускага рэспубліканскага саюза спажывецкіх таварыстваў **Валерый Іваноў** – 23 студзеня.

Міністр адукацыі **Ігар Карпенка** – 30 студзеня. Асабісты прыём праводзіцца з 10.00 па адрасе: вул. Савецкая, 9, пакой 103, кантактныя тэлефоны: 8 (017) 222-65-09, 222-66-17.

Як паведамляе сайт Нацыянальнага прававага інтэрнэт-партала Беларусі, міністры і старшыні дзяржаўных камітэтаў, як правіла, ажыццяўляюць асабісты прыём па папярэднім запісе.

Аліна ВЕТРАВА.

ПОЗДРАВЛЯЕМ!

Они могут гордиться...

Президиум Национальной академии наук Беларуси подвел итоги конкурса на соискание премий НАН за 2018 год. Присуждено пять премий: две в области физики, математики, информатики и физико-технических наук и три в области биологии, химии, медицины, аграрных наук и наук о Земле.

Стоит отметить, что в 2017 году Академия наук пересмотрела положение о присуждении премий НАН. Если раньше премии присуждались раз в два года и отмечались более 10 научных работ, то с позапрошлого года было решено присуждать премии ежегодно и не более семи (три премии в области физики, математики, информатики, физико-технических и технических наук, три премии в области биологии, химии, медицины, аграрных наук и наук о Земле и одну премию в области гуманитарных и социальных наук). Также существенно был увеличен и размер премии – со 150 до 250 базовых величин, то есть сегодня это 6 тысяч 125 рублей. Вручается премия в канун Дня белорусской науки, который традиционно отмечается в последнее воскресенье января.

Среди обладателей премии за 2018 год известные ученые. Например, директор Института микробиологии НАН Беларуси, член-корреспондент **Эмилия Коломиец**, которая в минувшем году стала первым в истории Академии наук обладателем почетного звания «Лучший ученый года». Вместе с коллегами – ведущим научным сотрудником Института микробиологии, кандидатом биологических наук **Татьяной Романовской** и заместителем директора кандидатом наук **Натальей Сверчковой** Эмилия Коломиец отмечена премией за цикл работ «Пробиотические препараты на основе бактерий рода *Bacillus* для животноводства и промышленного рыбоводства: технологии производства и применения».

Премии НАН Беларуси 2018 года также присуждены научным сотрудникам Института физики имени

Б.И.Степанова **Александр Конколовичу** и кандидату физико-математических наук **Александру Мискевичу**, а также профессору кафедры Военной академии **Валерию Лойко** за цикл работ «Разработка методов и алгоритмов анализа рассеяния и поглощения света в упорядоченных дисперсных структурах для решения задач оптимизации характеристик фотонных кристаллов, жидких кристаллов, оптических покрытий и солнечных элементов»;

директору Института механики металлополимерных систем имени В.А.Белого профессору **Андрею Григорьеву** и сотрудникам института кандидатам технических наук **Сергею Бухарову** и **Владимиру Сергиенко** за цикл работ «Разработка и внедрение новых методов, композитных материалов и технологий, обеспечивающих снижение шума и вибрации в транспортных машинах и технологическом оборудовании»;

директору Института почвоведения и агрохимии, академику **Виталию Лапа**, а также сотрудникам института кандидатам сельскохозяйственных наук **Татьяне Азаренко** и **Леониду Шибуту** за цикл работ «Почвы Республики Беларусь на современном этапе: морфология, свойства, качественная оценка».

Традиционно среди обладателей премии есть медики. На этот раз – врачи-травматологи: недавно назначенный на должность директора РНПЦ травматологии и ортопедии профессор **Михаил Герасименко**, а также доцент кафедры травматологии и ортопедии БГМУ, кандидат медицинских наук **Евгений Жук** и заведующий детским травматолого-ортопедическим отделением 6-й Городской клинической больницы Минска, кандидат медицинских наук **Станислав Третьяк** за цикл работ «Современные технологии диагностики и лечения патологии коленного сустава у пациентов детского и молодого возраста».

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

ВОЗВРАЩАЯСЬ К НАПЕЧАТАННОМУ

«Прошло почти 30 лет, а я все еще жду...»

(«Народная Воля», 5 октября 2018 г.)

Многие читатели наверняка помнят монолог жительницы Ивацевичей Нины Семеновны Горбач, которую более 28 лет назад уволили с работы. До сих пор она считает, что руководители местной власти обошлись с ней несправедливо, и ждет, что тогдашнее освобождение ее от должности заведующей общим отделом райисполкома признают незаконным.

На публикацию в «Народной Воле» отреагировала Администрация Президента Республики Беларусь. Редакция получила письмо за подписью заместителя главы Администрации Президента Валерия Мицкевича. Публикуем его без сокращений и правок.

Уважаемая редакция газеты «Народная Воля»!

Администрацией Президента Республики Беларусь детально изучены факты, о которых идет речь в материале «Народной Воли» под названием «Прошло почти 30 лет, а я все еще жду...», опубликованном 5 октября 2018 г., №79.

После изучения информации, которая, на наш взгляд, подана не в полном объеме и однобоко, считаем необходимым сообщить следующее. Действительно, в мае 1990 г. по решению Ивацевичского райисполкома, утвержденному сессией Ивацевичского райсовета, Н.С.Горбач была освобождена от

должности заведующей общим отделом за грубое нарушение трудовых обязанностей, выразившееся в необоснованном получении денежных средств.

Законность и обоснованность вынесенного по делу решения проверены всеми вышестоящими судебными инстанциями, вплоть до Пленума Верховного Суда, решение оставлено без изменения, а протесты прокурора, ходатайствующего за Н.С.Горбач, – без удовлетворения.

О нюансах разбирательства на страницах вашей газеты Н.С.Горбач рассказывает достаточно подробно, не упоминая, однако, важные моменты, без которых картина предстает читателю явно искаженной.

В частности, в своем интервью Н.С.Горбач «забывает» сообщить детали, послужившие реальным основанием для увольнения. Например, о том, что, устроившись на полставки по совместительству, она поручила выполнение данной работы машинисткам, находившимся у нее в подчинении по основному месту работы (это известно дополнито – из показаний машинисток Степанчук и Болотко), заработную плату при этом Н.С.Горбач получала

сама. Машинисткам же приходилось данную работу выполнять в первую очередь, а их непосредственные обязанности – после работы либо в выходные дни.

Здесь же заметим, что в ходе судебного разбирательства факт совершения Н.С.Горбач дисциплинарного проступка (получение денег за выполняемую другими лицами работу) не оспаривался ни самой Н.С.Горбач, ни прокурором.

Кроме того, уже от лица редакции вы рассказываете читателю, что «после увольнения Нина Горбач так и не устроилась на работу», говорит об этом и сама героиня интервью. При этом и журналист, и Н.С.Горбач странным образом опускают, на наш взгляд, важную информацию о том, что неоднократно Нине Семеновне предлагалась работа, конкретная помощь в трудоустройстве. Этим вопросом занимались представители органов власти разных уровней, вплоть до Администрации Президента! Однако Н.С.Горбач категорически отвергла все предложенные варианты работы.

Эти и некоторые другие очевидно невыгодные для героини интервью обстоятельства в указанной публика-

ции умалчиваются. Внимание акцентируется только на якобы неверных действиях тогдашнего начальства и дальнейшем 28-летнем бездействии органов власти. Это, безусловно, искажает суть происходивших событий и влияет на правильность их оценки общественностью.

В этой связи настоятельно просим вас, уважаемая редакция, более взвешенно и объективно подходить к подготовке подобных материалов. В погоне за громкими заголовками и образами людей, которых можно преподнести как «жертву некоего произвола», не забывая о том, что у любой ситуации есть и вторая сторона, которую для полноты восприятия вы обязаны доводить своему читателю, а также в естественном желании «обиженного» человека представить ситуацию в выгодном для себя свете.

Также будем благодарны, если более объективная информация о данном разбирательстве будет иметь место на страницах вашей газеты.

С уважением –

В.В.МИЦКЕВИЧ,
заместитель Главы
Администрации Президента
Республики Беларусь.

Получив письмо заместителя Главы Администрации Президента Республики Беларусь В.В.Мицкевича, редакция «Народной Воли» решила показать его Нине Горбач. Вот как она его прокомментировала.

Ответ на ответ

Удивительно, что в письме из Администрации Президента не сообщается о том, что первоначально суд восстановил меня на работе. Это было в июне 1991 года, когда Генеральный прокурор подал иск к Ивацевичскому районному и Брестскому областному Советам народных депутатов. В ноябре суд восстановил меня на работе. Но райисполком посчитал, что это решение не соответствует законодательству, и меня не допустили к работе. Хотя при этом мне выплатили зарплату за вынужденный прогул – за три месяца. Тогда мне предложили работу воспитателя в СПТУ. Затем решение о моем восстановлении на работе

отменил областной суд, и дело дошло аж до Пленума Верховного Суда. При этом все судебные решения опротестовывала Прокуратура Республики Беларусь!

Сама я не судилась – по закону не имела права обращаться в суд.

После того как прокуратура не нашла понимания в судах, было написано представление в Верховный Совет Республики Беларусь, чтобы депутаты на основании Конституции рассмотрели мой вопрос и отменили незаконные решения Ивацевичского районного и Брестского областного Советов депутатов о моем увольнении. Это прецедент: не каждое дело вообще после рассмотрения на Пленуме Верховного Суда доходило до сессии Верховного Совета!

Не я виновата, что вопрос не был рассмотрен, – как я уже говорила, просто не все депутаты приняли участие в голосовании, не оказалось кворума.

Что касается машинисток, которые якобы выполняли мою работу, то я этот факт действительно не оспаривала и не отрицала. На самом деле пару раз просила их набрать какие-

то срочные документы, но делала это только по разрешению секретаря райисполкома. А затем сама выполняла их работу. Я фактически жила на работе, меня ведь дома никто не ждал, спешить мне было некуда...

За время моей работы, кстати, был период, что в райисполкоме вообще не было машинистки. И четыре месяца я работала и машинисткой в том числе. Причем безвозмездно.

В протоколе суда сказано, что сами машинистки на свою загруженность из-за документов, которые им давала Горбач, начальству не жаловались. А объяснительную писали уже после того, как их вызвал тогдашний председатель райисполкома, – под диктовку.

Пусть бы меня наказали за то, что я незаконно получала деньги. Пусть бы мне предложили оплатить труд машинисток или взыскали с меня деньги принудительно, наказали, штраф дали. Но ведь нет! Мне никто ничего не предъявил.

Что касается трудоустройства, то мне действительно сразу после увольнения предлагали работу инспектора по кадрам в ПМК обло-

требсоюза. Другой работы не предлагали, тем более я никогда не слышала и не замечала, чтобы моим вопросом занимались аж в Администрации Президента! К тому же я никого не просила меня трудоустроить – я просила лишь отменить незаконное решение о моем увольнении. Других просьб у меня не было.

Да, я от предложения устроиться в ПМК отказалась, и вот почему. Когда Прокуратура Республики Беларусь признала увольнение незаконным, я обрадовалась и решила, что меня восстановят в должности. А потом пошло-поехало...

Я благодарна Генеральным прокурорам, которые поднимали мой вопрос, работникам прокуратуры, Федерации профсоюзов республики, Митрополиту Филарету, журналистам и редакциям газет «Белорусская нива», «Республика», «Свободные новости», которые обнародовали мой конфликт с местной властью и говорили: «Держитесь, Нина Семеновна!»

Честно говоря, я не удивлена ответом из Администрации Президента, хотя надеялась услышать что-то другое...

От редакции

Ничего не подделаешь: порой «Народной Воле» приходится выступать (виртуально) в роли третейского судьи. Вот и на этот раз нельзя оставить без внимания то, что изложено в письме заместителя Главы Администрации Президента Республики Беларусь В.В.Мицкевича и в комментарии к нему бывшей заведующей общим отделом Ивацевичского райисполкома Н.С.Горбач. Хотя сделать какой-то конкретный, однозначный вывод невозможно. С одной стороны, кажется, есть определенный резон как в словах когда-то уволенной с чиновничьей должности Н.Горбач, так и в словах официального представителя высшей власти В.Мицкевича. А с другой стороны, есть суд, и, согласно действующему законодательству, он независим в принятии решений. Не прокуратура выносит окончательный вердикт, а суд (!).

Редкий случай – вопрос об увольнении Н.С.Горбач рассматри-

вался даже на Пленуме Верховного Суда Республики Беларусь. Решение Фемиды было оставлено без изменения, а протесты прокурора, ходатайствующего за Н.Горбач, – без удовлетворения.

Редакция газеты «Народная Воля» сполна выполнила свою миссию – не отказала Н.С.Горбач в просьбе вернуться к давнишнему конфликту с местными властями, как и не отказала заместителю Главы Администрации Президента Республики Беларусь В.В.Мицкевичу в праве обнародовать позицию власти. Надеемся, теперь у читателя газеты есть достаточно информации, чтобы иметь собственное мнение о конфликте, который произошел в Ивацевичах много лет назад. Нам же остается лишь полагать, что из него извлекут серьезный урок все, кто имел к нему отношение как тогда, в мае 1990 года, так и на протяжении всех последующих лет.

ЗАПРАШЭННЕ

Уладзімір Ліпскі падзеліцца крыламі

Творчы літаратурны вечар пісьменніка ў Тэатры юнага глядача адбудзецца 10 студзеня.

Вечарына прымеркавана да саракагадовага юбілею пісьменніка на пасадзе галоўнага рэдактара «Вясёлкі».

Уладзімір Ліпскі – беларускі пісьменнік, грамадскі дзеяч, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі, заслужаны дзеяч культуры Беларусі. Трыццаць гадоў узначальвае Беларускае дзіцячы фонд. У творчым скарбе пісьменніка амаль семдзясят кніг для дзяцей і дарослых. Яго творы перакладзены на рускую, украінскую, літоўскую, нямецкую мовы.

У праграме літаратурнага спектакля «Дзялюся крыламі» – прывітанне міністра інфармацыі, пісьменніка Алеся Карлюкевіча, выступаюць народная артыстка Беларусі Марыя Захарэвіч, заслужаны артыст Леанід Улашчанка, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Валерый Анісенка, пісьменнікі Анатоль Зэкаў, Васіль Дранько-Майсюк і іншыя.

Кацярына МІХАЙЛАВА.

ЧУЛІ?

У Беларусі выпусцілі новы бензін

Мазырскі НПЗ атрымаў станоўчыя вынікі выпрабаванняў доследна-прамысловай партыі бензіну АІ-100-К5-Еўра.

Як паведамляе belta.by, АІ-100-К5-Еўра распрацаваны для прымянення ў рухавіках аўтамабіляў любога тыпу, вытворцамі якіх у інструкцыі па эксплуатацыі паказана актанавая лічба не менш за 95.

Новы бензін Мазырскага НПЗ можна выкарыстоўваць у любых стандартных аўтамабілях.

Як чакаецца, новы від бензіну стане даступны на беларускіх запраўках, а таксама будзе пастаўляцца на экспарт.

На прадпрыемстве звярнулі ўвагу на тое, што выпуск новага віду матарынага паліва на Мазырскім НПЗ стаў магчымым дзякуючы мадэрнізацыі вытворчых магутнасцяў і ўкараненню сучасных тэхналогій.

ЭКСТРАДЫЦЫЯ

З Украіны за прарасійскую дзейнасць выслалі беларуса Паўла Карназыцкага, які ў 1990-я быў агентам КДБ у апазіцыі

Служба бяспекі Украіны абвінавачвае грамадзяніна Беларусі Паўла Карназыцкага ў распусцжванні «антыўкраінскай прапаганды». Напрыканцы 1990-х Карназыцкі эміграваў і прызнаў, што быў завербаваны беларускім КДБ для збору інфармацыі на актывістаў апазіцыі (тады ён узначальваў «Маладую Громаду»).

СБУ сцвярджае, што Карназыцкі, які пражываў ва Украіне нелегальна, распаўсюджаў фейкавую інфармацыю. У прыватнасці, «падчас выступленняў на некаторых тэлевізійных каналах ён ставіў пад сумненне прызначэнне міжнароднай супольнасцю доказы прысутнасці войскаў Украіны-аэрсара на часова акупаваных тэрыторыях» Украіны.

Таксама Карназыцкага абвінавачваюць у тым, што ён «неаднаразова публікаваў антыўкраінскія матэрыялы на медыярэсурсах, падкантрольных тэарэтычным арганізацыям «ДНР» і «ЛНР».

З-ПАД ПЯРА

Мікола ГІЛЬ
На малой Радзіме

Хаджу, чытаю – Божа, тут усе,
З кім рос і між якіх я гадаваўся.
Сюдзі мой люд Слабодскі перабраўся.
Хаджу, чытаю – Божа, тут усе!

Аж вусцішна – бы я адзін застаўся
У роднай, копісь людной Слабадзе,
А рэшта – тут ўжо, у вечным сне,
З кім рос і між якіх я гадаваўся.

Я помню: вечар, цішыня,
З аселіц цягне прахалодай...
Я зноўку тут, не ўслед за модай,
Мая радзінная зямля!

Ды радасці з такой нагоды
У мяне, самотнага, няма:
Дзе вечар той, дзе цішыня,
Дзе вёска, мацярык свабоды?..

Летую каторы год у вёсцы,
І штогод гняце мяне адно:
Ні гаспадаром я тут, ні госцем –
Зруйнавана роднае гняздо.

Ні мяне таго і ні той вёскі.
Плот шчыгульны – дачны абярэг.
Падзіўлюся сам з сябе па-свойску:
Як адсюль я аж адсюль не збег?!

Людзі добрыя, даруйце мне
Грахі мае, якіх замнога,
Хоць дбаў зусім я не аб сабе,
Але ж і не аб вас, нябогах.

Жыў я, пырхаў, нібы матылёк,
Гадзі свае глуміў нядбала,
І, не набыўшы жыццёвы клёк,
Матыльком канаю памалу.

Спагаду выклікае бусел:
У дождж і вецер – на гняздзе,
Цярпіла горбіцца ў бідзе
Крылаты сімвал Беларусі.

І мы ў пакары і журбе
Трываць свае ўсе беды мусім, –
Няўжо нам прыклад падае
Крылаты сімвал Беларусі?!

Чым болей чалавек жыве,
Тым болей ён самотны:
Час забірае пакрысе
Калей, сяброў і родных.

А дзеці, ўнукі – шчасця міг! –
Сваю гатуюць кашу.
З дакукаю не лезь да іх,
Пі, дзед, самоты часу!

Канчаецца дачны сезон –
Мая Слабада злужула:
Ноччу – зорак маўклівы звон,
Днём – цішыня, бы ў вуху.
Раптам, бы стакавалі змей,
Картэж праймчыць з гікам.
Вяселяў час, як і даўней,
Адно – з сённяшнім шыкам.

УЛЫБКА ХУДОЖНИКА

Отпраздновал...

Утро в один из праздничных новогодних дней во дворе по улице Наполеона Орды в Гродно началось с «вещепада»: из окна квартиры, расположенной на 9-м этаже, во двор летели одежда, бытовая техника, мебель, посуда и даже межкомнатные двери. «Разгружать» квартиру хозяин начал около пяти часов утра.

Затем мужчина включил воду, затопив соседей снизу, и газ. После этого гродненец

влез на подоконник и устроил покончить с собой. Оттуда его и сняли врачи, приехавшие вместе с милицией. Как стало известно позже, квартирант состоит на учете у психиатра. Хозяина «нехорошей квартиры» госпитализировали.

Сообщается, что летевшие с 9-го этажа вещи повредили по крайней мере один припаркованный во дворе автомобиль.

ПРАПАНОВА!

...I не будзе стратных гаспадарак у аграрным сектары

За апошнія гады аграрны сектар паглынуў многія мільярды бюджэтных грошай. А стратных гаспадарак па-ранейшаму не лічыць. Адна з прычын гэтага – нявызначанасць з правам уласнасці на зямлю, валонтарызм з боку дзяржавы.

Мае прাপановы наступныя.
1.Сельгасугоддзі, тэхніку і нерухомую маёмасць цяперашніх СПК і іншых сельскіх гаспадарак перадаць без выкупу навечна ў калектывнае (прыватнае) валоданне. На базе іх стварыць закрытыя акцыянерныя таварыствы (ЗАТ) з правам самакіравання.

2.Усім працуючым на дзень стварэння ЗАТ выдаць акцыі з правам перада-

чы іх нашчадкам ці іншым асобам па жаданні ўласнікаў. Акцыі налічваць з улікам працоўнага стажу ў гаспадарцы, колькасці дзяцей у сям'і і г.д.

3.Зямлю, якая знаходзіцца пад агародамі і прысвадзільнымі пабудовамі, як і кватэры, перадаць людзям бязвыплатна і навечна з правам перадачы нашчадкам ці іншым асобам па жаданні ўласнікаў.

4.Гэтыя правы зацвердзіць юрыдычна (у Канстытуцыі).

Калі адбудуцца такія рэформы, то, я ўпэўнены, не будзе ў нас стратных аграрных гаспадарак.

Расціслаў ВАШКЕВІЧ, інжынер-механік.
Мінск.

НЕЗАБЫЎНАЕ

І продкі, што ўжо на тым свеце, слухалі родныя песні

Вось і мінуў 2018 год. Але многія падзеі, сустрэчы, якія адбыліся летась, застануцца ў памяці назаўжды.

Мне пашчасціла некалькі дзён правесці на сваёй малой радзіме. А нарадзіўся я ў вёсцы Гарывада Рэчыцкага раёна. Ля хаты бабулі поўзаў галышом у пяску, а затым, калі падрос, вучыўся ў райцэнтры, дзе мая дарагая матуля працавала на фанерна-мэблевых камбінаце.

І вось цягнік спыняецца на станцыі. Мы з салістам тэатра фальклору «Матуліна хата» Аляксеем Падальнікім сыходзім на перон, і ён у поўны голас пачынае спяваць:

Родны прытулак,
матуліна хата,
Родны з дзяцінства парог.
Ты выпраўляла, ты
сустракала,
Нізкі табе, дарагая, наклон!
Маці, матуля, мама, –
Слова няма даражэй!
Маці, матуля, мама,
Ты ўсіх на свеце мілей!

Песню падхопліваюць многія з прысутных на пероне, і прываказьная плошча напавуяецца нейкім незвычайным святлом.

Мабыць, кожны ўспомніў сваю матулю, свой родны парог. У мяне перад вачыма паўстала не толькі маці, але за некалькі хвілін прамільгнула ўсё басаногае дзяцінства. На свет я з'явіўся ў 1941 годзе, падчас вайны не было чаго есці. Памятаю, як аднойчы ўбачыў на зямлі неадзеныя некім агрызак яблыка, падняў яго, выцер аб нагавішчу – і ў рот. Працаваць пачаў з дзесяці гадоў – пас коз, збіваў скрынкі ў складзе, дапамагаў маці па гаспадарцы.

Сустрэча з землякамі атрымалася надзвычай радаснай і ў той жа час шчымылай. Клуба ў маёй роднай вёсцы цяпер няма, але з суседняй вёскі, якая называецца Перасвятное, прывезлі лаву і ў прыгожым месцы пад адкрытым небам мы распачалі канцэрт. Жыхары Гарывады разам з намі і спявалі, і танчылі, вочы іх, як і нашы, ззялі ад радасці. Мікрафоны разнісілі галасы далёка за вёску, і было бачна, як верхавіны сосен на могілках калыхаліся – нашы продкі з таго свету чулі знаёмую родныя песні.

На канцэрце прысутнічалі дачка і сын майго хроснага бацькі – Зіна і Генадзь. Яны потым пачаставалі ўсіх артыстаў смачным салом, бярозавым сокам, яблыкамі... Вясцоўцы доўга не хацелі развітвацца з намі. Я шчыра падзякаваў за душэўны прыём старшыні Перасвятоўскага сельсавета Вячаславу Іванавічу Марозу, дырэктару мясцовай школы мы падарылі набор цукерак, а ад яго атрымалі цудоўны альбом пра рэчыцкі край.

Напрыканцы нашай сустрэчы мікрафон узяў старэйшы жыхар вёскі (на жаль, прозвішча не ведаю), ён сказаў, што з'яўляецца падпісчыкам «Народнай Волі» і вельмі рады чуць беларускую мову. На маіх вачах з'явіліся слёзы, калі ён абняў мяне і па-бацькоўску заспяваў:

Бывайце здаровы,
Жывіце багата!
А вёска Гарывада –
Ваша хата.

Артысты мясцовага ансамбля «Жывіца» і нашай «Матулінай хаты» падхвалілі словамі:

Жадаем вам, каб заўсёды,
навекі
Цяклі з вашай фермы
малочныя рэкі!
Каб была ў дастатку і хлеба,
і сала,
А скарка на патэльні
заўсёды скакала!

У тыя лішчэ цёплыя дні канцэрты з нашым удзелам адбыліся і ў іншых населеных пунктах рэгіёна. І ўсюды – удзячныя апладысменты, абдымкі, радасныя ўсмішкі.

Ці можна забыць такія хвіліны? Таму я хоць і са спазненнем, але хачу выказаць глыбокую падзяку мастацкаму кіраўніку Рэчыцкага палаца культуры Людміле Грызуновой, старшыні Салтановскага сельсавета Наталлі Шынгірэў, старшыні Перасвятоўскага сельсавета Вячаславу Марозу, якія напоўнілі знаходжанне артыстаў тэатра фальклору «Матуліна хата» на роднай мне рэчыцкай зямлі вялікай увагай, душэўнасцю і цёплым.

Будуць мінаць гады, але такое ніколі не забудзецца.

Мікола КОТАЎ, кіраўнік народнага тэатра фальклору «Матуліна хата».

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Каталікі яшчэ да Новага года адсвяткавалі Нараджэнне Хрыстова, а чаму праваслаўныя будуць адзначаць гэту святую дату толькі 7 студзеня?

Зінаіда МЕЛЬНИКАВА.
г.Крычаў.

Святкаванне Нараджэння Хрыстова па двух календарых – юліянскім і грыгарыянскім

У 1582 годзе Папа Рымскі Рыгор XIII палічыў, што трэба падкарэктаваць дату святкавання Нараджэння Хрыстова. Неабходнасць пайсці на такі крок тлумачылася тым, што ранейшае летаўлічэнне аказалася не зусім дакладным – за кожныя 128 гадоў набігалі адны няўлічаныя суткі.

Такім чынам Папа Рымскі замяніў юліянскі календар на грыгарыянскі, больш дакладны. У выніку з канца XVI стагоддзя заходнія хрысціяне (каталікі і пратэстанты) святкуюць Нараджэнне Хрыстова 25 снежня. Да іх, дарэчы, далучыліся і некаторыя праваслаўныя аўтакефальныя цэрквы.

Па старым стылі Нараджэнне Хрыстова адзначаюць Руская, Сербская і некаторыя іншыя праваслаўныя цэрквы. Хто ведае, можа, у будучым, калі Беларуская праваслаўная царква выйдзе з-пад уплыву Рускай, і мы будзем святкаваць гэтае свята 25 снежня. А пакуль атрымліваецца так: у ноч на Новы год кожная сям'я накрывае стол з рознымі стравамі і напоймі, хаця гэтага ў прыняццях рабіць нельга – да самага Ражства працягваецца пост. У каталікоў і пратэстантаў такой праблемы няма – дзень Нараджэння Хрыстова яны адзначаюць амаль за тыдзень да Новага года.

НА УЛАСНЫЯ ВОЧЫ

Як будаваўся Мерлінскі палігон

Неяк глядзеў тэлеперадачу пра Мерлінскі палігон. Яна мяне зацікавіла – частка маёй службы ў Савецкай Арміі прайшла ў камандзіроўцы на Палессі, дзе наш інжынерны батальён выконваў спецазначэнне па высяленні вёсак і хутароў з тэрыторыі Мерлінскага сельсавета. Ведаючы, як усё адбывалася, з многімі выкладкамі тэлеперадачы не магу пагадзіцца.

Па-першае. Наведваў Мерлін у 1962 годзе не першы сакратар ЦК кампартыі Беларусі П.М.Машэраў, а старшыня Савета міністраў БССР Ц.Я.Кісялёў. Разам з ім у Мерлін на верталёце прыляцелі камандуючы Беларускай ваеннай акругай генерал арміі В.А.Пянькоўскі і генерал-лейтэнант авіяцыі з Генеральнага штаба Узброеных Сіл СССР (прозвішча запамятаваў). Мне давялося іх сустракаць і везці да месца сходку мясцовых жыхароў калі вёскі Колькі. А выпаў мне такі гонар таму, што газік, на якім я вазіў камандзіра батальёна Іванова, быў найменш пабыты тутацкімі дарогамі і выглядаў больш прыстойна, чым іншыя транспартныя сродкі, падрыхтаваныя для сустрэчы высокіх гасцей і іх світы.

Пянькоўскі сеў на прадняе сядзенне і адразу спытаўся: «Сам откуда?» Пачуўшы, што я з Гродзеншчыны, сказаў: «Свой, белорус». Больш са мной гаворкі не было. Затое ўсю дарогу мае пасажыры гутарылі паміж сабою. Помню, размова зайшла пра Васілія Сталіна, на што генерал з Масквы сказаў, што ён «болтаўся в нетрезвом виде у здания Генеральной штаба». Яшчэ загаварылі аб «спрэждаючым ударе», на што маскоўскі гасць адказаў: «Вопрос прорабатывается».

Напомню чытачам: якраз у гэты час вясняваў карибскі крызіс.

Сустрэча з жыхарамі адбылася на выспе каля вёскі. Большасць жыхароў была не згодна з высяленнем, пісалі скаргі ў Маскву. На сустрэчу прыйшлі чалавек 100–150. Былі прынесены тры сталы, засланяны кумачом, і некалькі крэсел для важных асоб. Першым выступіў В.А.Пянькоўскі. Ён гаварыў аб неабходнасці ўмацавання абароны дзяржавы і аб мэтазгоднасці стварэння палігона. Запомнілася, як адзін з жыхароў чамусьці назваў Пянькоўскага ліснічым і папрасіў слова. Пянькоўскі паведаміў, што ён не ліснічый, а генерал. Палішук выказаў прабачэнне і сказаў, што прыняў яго за ліснічага таму, што ўгледзеў на пяціліцах дубовае лісце. Мне падалося, што гэта была наўмысная хітраватасць мясцовага селяніна.

Па-другое. З якой нагоды ў тэлеперадачу аб Мерлінскім палігоне ўплілі кадры аб здрадніку А.У.Пянькоўскім, да якога ні камандуючы БВА, ні Мерлінскі палігон не мелі ніякага дачынення? На момант арышту палкоўніка Пянькоўскага палігона яшчэ не было.

Па-трэцяе. СТБ паказвае, як магутныя трактары перасоўваюць хаты цалкам. Не ведаю, адкуль узяты гэтыя кадры, але яны таксама не маюць дачынення да Палесся, як і вялізны турт бульбы і касьба «гуськом». Паказаныя кадры, на мой погляд, з'яўляюцца кінахронікай перыяду калектывізацыі. На той тэрыторыі, якую займаў Мерлінскі палігон, не было палёў, паказаных у тэлеперадачы, і ніколі не было калгаса. Адзіным прадпрыемствам быў леспрамгас, дзе, паводле чутак, працавалі ў

асноўным зняволеныя.

Вестка аб камандзіроўцы нашага інжынернага батальёна з часці, што знаходзілася каля вёскі Акаліца, што пад Мінскам, была лёгкай, стралявая падрыхтоўка на пляцы кожны дзень адно і тое ж – абрыдла ўсім. І хоць інфармацыя была канфідэнцыяльная, але хутка ўсе ведалі пра мэту камандзіроўкі.

Грузімся з тэхнікай у Смалевічах у таварнік, і праз суткі мы ўжо на невялікай станцыі Гарынь. Сярэдзіна мая, пахне чаромха, цвіце бэз, бушуе зялёная, адчуваецца подых поўдні. Нашы самадзейныя артысты прама на платформах вагона даюць канцэрт для жыхароў правінцыяльнай чыгуначнай станцыі. Запомнілася выкананне хіта таго часу «Хотят ли русские войны?». Паглядзець на салдат і паслухаць канцэрт сходяцца палешукі. Многа прыгожых дзяўчат. Здзіўляе мова: нібыта беларуская, але з моцным украінскім акцэнтам. Свой мясцовы дзяляк.

Сваім ходам па гравійцы рухаюся ў бок Давыд-Гарадка, далей па грэблі – на Мерлін. Гэту дарогу хочацца апісаць больш-менш падрабязна.

Дарага ўяўляла сабой невысокі насыл з глейстага торфу, упоперак высланы барвеннямі рознай таўшчынні і розных парод дрэў. Больш за ўсё гэта былі волхва і бяроза. Калона грузавікоў, якую я ў «значаліваў» на газіку, налічвала каля сарака адзінцаў. Барвенні гаці правальваліся пад коламі і неза-

ротна зніклі ў дрыгве. Грузавікі буксравалі адзін аднаго, лопаліся тросы, адрываліся бамперы, часам ехалі цугам. Ад руху тэхнікі па дамбае калыхаліся кусты і дрэвы з амбоду бакоў дарогі. Вечарам нас суправаджала харавое кваканне жаб. Запомніўся палішук: стоячы ў лодцы, ён касіў траву ля гаці і спытаўся, чаго мы едзем туды, куды немцы ў вайну не заходзілі. Мы, ваенныя, ведалі, куды і для чаго мы едзем.

Усе хаты ў вёсках і хутарах разбіраліся ўручную салдатамі і перавозіліся па жаданні жыхароў бліжэй да радні, у тым ліку ва Украіну. Насельніцтва не хацела пакідаць родныя мясціны, маглі сваіх продкаў, тым не менш масава прагэсту не было, пра факты кідання пад колы грузавікоў мы не ведамо. А бываць у розных пунктах перасялення мне даводзілася часта. Не было чуваць і пра якое-небудзь непадпарадкаванне ўладам пры перасяленні. Усё было добра арганізавана, мясцовыя людзі не мелі прэтэнзій да салдат, якія займаліся перавозкай іх нерухомасці. Пры гэтым насельніцтва задавальнялі памеры грашовай кампенсацыі. У Мерлінскім сельсаўеце кошт пабудовы вызначаў капітан Львоў.

Неяк з мэтай прапантравання падначаленых я прывёз камбата ў вёску Колькі, дзе мы сталі сведкамі непрыстойнай з'явы. Пасярэдзіне вуліцы ляжаў п'яны капітан Львоў са сваёй неразлучнай палкай. Вакол яго хадзілі куры, людзей не было. Камбат выскачыў з газіка і закрычаў: «Встать, свинья!» Каманды капітан не пачуў, і рэакцыі з яго боку не было. Капітана салдаты адвезлі ў месца дыскацыі батальёна на «Зіле», я з кам-

батам паехаў у Давыд-Гарадок, каб далажыць аб выпадку «куда следует».

Выкананне «спецзадання» зайгвалася, ваенныя начальнікі пачалі нервавацца, бо вызначаны час мінуў. Усё часцей можна было бачыць генерала Цэзара, які ўзначальваў усю аперацыю. Прывіляеў яшчэ адзін генерал з Масквы, якога мы з камбатам сустракалі ў Столінскім аэрапорце. Калі везлі яго ў Мерлін, на адным з раз'ездаў (іх было некалькі – гэта невялікая пляцоўка, на якой маглі раз'ехацца сустрэчныя грузавікі) стала некалькі знявечаных «Зілаў». Адзін грузавік выглядаў даволі ўражальна, бо быў без крылаў, з агонелымі прэрдоні коламі. Тут жа на траве сядзелі чалавек шэсць салдат, відаць, спыніліся перакусіць. Выгляд іх выклікаў не меншае ўражанне, чым іх транспарт. Справа ў тым, што салдаты, якія займаліся разборкай хат і хлявоў, за кароткі час ушчэнт парвалі абмундзіраванне і апрануты былі як папала, у адзіншасці гэта было цывільнае беленне, якое ім давалі трыя ж перасяленцы, у якіх яны працавалі.

Генерал загадаў спыніцца, выйшаў з машыны, прывітаўся. На прывітанне ніхто не ўстаў, і ніхто не адказаў. Відаць, для генерала такія сцэны былі непрывычнымі, але ён не збянтэжыўся, дастаў бланкет і стаў запісваць са слоў камбата нумар ваіскавай часці і прозвішчы камандзіраў. Дарэчы, нам пашанцавала, бо салдаты былі не нашы, а з падпарадкавання грамадзянскай абароны г.Тулы. Калі ад'язджаў, падпішоў салдат і сказаў генералу: «Прэці месяц не плаціць грошы, курава няма». У той час кожнаму радавому салдату плацілі 3 рублі 80 капеек у месяц.

Цяпер каратка пра наш быт. Спалі салдаты ў зямлянках партызанскага тыпу, з накатам і нарамі. Усіх данімілі блохі і камары. З асабістай гігіены таксама былі праблемы. Зрэдку салдат вазілі ў лазню ў леспрамгас. Часцей за ўсё водныя працэдуры былі для начальства на рацэ Свіга, а для салдат – каля калодзежа. Ніхто не скардзіўся, бо шматразова было даведзена, што пры выкананні важнага спецазначэння дрэнныя бытавыя ўмовы непазбежны.

Недзе месяцы праз два знаходжанні ў Мерліне апусцелі склад ПФС, скончыліся крупы, макароны і тушонка. Інтэндант забіў трыуго. Для сувязі з «большой землей» прыходзілася кожны раз ездзіць на АТС у Давыд-Гарадок. Другой сувязі ў батальёне не было. Праходзіў дзень за днём, але з прадуктаў з Давыд-Гарадка прывозілі толькі хлеб. Камбат вымушаны быў зняць частку асабістага даставу з работ і задзейнічаць яе на зборы грыбоў і чарніц. Дарамі прыроды мясцовасць была багатая. Грыбоў было столькі, што за дзень узвод збіраў іх цэлы кузаў «Зіла».

Хапала самім на ежу і на пастаўку ў Давыд-Гарадок на мясцовы кансервавы завод. У выніку шматступенчатага бартэру адтуль прывозілі нават жывых свіней. З захаваннем мяса без халадільніка былі праблемы. Нават захаванне ў крапіве вынікаў не давала – мяса псавалася.

Нарэшце прыйшла вестка, што прадукты будучы дастаўлены верталётам. Сапраўды, верталёт сеў у вызначаны час недалёка ад сельсавета і, выкінуўшы пляць мяхоў, адляцеў. Радасць тых, хто, сустракаў, хутка змянілася расчараваннем – усе пляць мяхоў былі

набыты сушанай морквай. Больш за ўсё былі збянтэжаны інтэндант Закрэўскі і старшыня Серакураў – яны неслі адказнасць за харчаванне.

Адзіны магчымы спосаб жыццявання палігоні знойдзены. Некаторы час асабісты дастаў харчавання комплексам з трох страў – боршч з сушанай морквы, гарнір з сушанай морквы і кампот з сушанай морквы. Гэты рацыён салдаты ўспаміналі да канца службы, а можа, і пазней. Праўда, такое харчаванне надоўга не заціягнулася, у Столін з роднай часці наступілі прадукты – кансервы, цукар і крупы.

З пастаўленай задачай батальён справіўся, хаця ў вызначаныя тэрміны не ўкласліся і страты тэхнікі былі значныя. Нягледзячы на гэта, амаль усе ўдзельнікі атрымалі ганаровыя граматы з подпісам генерала Цэзара.

На заканчэнне хачу дадаць, што ніякіх следоў ядзернага выбуху ў той час не было заўважана, і церапашаныя размовы пра гэта, лічу, маюць фейкавы характар. Мне было вядома, што палігон быў падрыхтаваны для выпрабавання тактычных ракет. Запускі іх планаваліся аднекуль з-пад Мазыра. Дапускаю, што планы ў далейшым маглі змяніцца і палігон мог быць выкарыстаны для бомбакідання. Недарэмна генералы з Масквы, якія курыравалі спецазначэнне і прыязджалі ў Мерлін, былі генераламі авіяцыі.

Цешыць тое, што падчас нашай камандзіроўкі на Палессе значнай шкоды Альманскім балотам нанесена не было.

Іван САЎКО, удзельнік будаўніцтва Мерлінскага палігона.

ПРОТИВОСТОЯНИЕ

Украинский шоколад запретили в России

Премьер-министр России Дмитрий Медведев подписал постановление об эмбарго на промышленную и сельскохозяйственную продукцию, сырье и продовольствие. В частности, теперь нельзя будет про-давать в РФ украинский шоколад, соки, пиво, вино и спиртные напитки, мебель, сладости, мучные изделия, некоторые виды растительного масла, рыбные и овощные консервы, фруктовые джемы и желе.

Решение стало ответом на действия Украины – санкционная война Киева и Москвы продолжается, сообщает газета.ру.

«Правительство России может принять решение об отмене вводимых специальных экономических мер, если Украина отменит ограничительные меры, введенные ранее»

в отношении конкретных российских товаров», – отметили в пресс-службе.

Таким образом, теперь под запрет в России попадет кондитерская продукция украинской корпорации «Рошен», которая принадлежит президенту страны Петру Порошенко.

В прошлом году Россия ввела ограничения против 322 физических и 68 юридических лиц. Среди них – министр внутренних дел Украины Арсен Аваков, глава СБУ Василий Грицак, министр обороны Степан Полторак, радикалы Дмитрий Ярош и Олег Ляшко, бывшие премьеры – Юлия Тимошенко и Арсений Яценюк. Ограничения коснулись и многих других политиков, среди которых более 200 депутатов Рады.

С МИРУ ПО НИТКЕ

500 евро больше не выпускают

С 27 января 17 из 19 центробанков еврозоны прекратят выпуск банкнот номиналом 500 евро.

Об этом сообщает France24 со ссылкой на сообщение Европейского центрального банка.

Австрия и Германия будут продолжать выпуск банкнот по 500 евро до 26 апреля для обеспечения плавного перехода и по логистическим причинам.

500-евровые купюры, выпущенные ранее, остаются в обращении и являются легальным платежным средством.

500-евровая банкнота является одной из самых ценных в мире банкнот наряду с банкнотой в тысячу швейцарских франков (равной 888 евро).

ЕЦБ говорит, что именно эти банкноты чаще всего используются в преступной деятельности. Учитывая их высокую стоимость, именно такие банкноты часто используются в отмывании денег и финансировании терроризма.

Китай грозит Тайваню насильственным присоединением

Председатель КНР не исключил применения военной силы в отношении Тайваня с целью присоединения острова на своих условиях.

«Воссоединение Китая неизбежно», – заявил Си Цзиньпин.

Председатель КНР Си Цзиньпин заявил, что готов применить военную силу для присоединения Тайваня. «Китай должен воссоединиться, и это неизбежно произойдет», – заявил он на днях, выступая в Доме народных собраний – здании китайского парламента в Пекине. По словам главы Китая, независимости Тайваня «противоречит ходу истории и приведет в тупик», а присоединение острова «пойдет на благо тайваньским землякам».

Си Цзиньпин заверил, что Пекин стремится к мирному воссоединению, однако не допустит сепаратизма.

«Мы не давали обещания воздерживаться от применения силы и остав-

ляем за собой возможность использовать все необходимые средства», – указал председатель в своей речи.

Президент Тайваня Цай Инвэнь в новогоднем обращении подчеркнула «неготовность отказываться от суверенитета и идти на уступки властям КНР».

Провинция Тайвань заявила об отделении от Китая во время гражданской войны в 1949 году, но не объявляла государственной независимости. С тех пор Пекин считает ее «мягкотелой провинцией» и призывает к воссоединению на своих условиях, параллельно проводя политику дипломатической изоляции Тайбэя. В то же время США поставляют Тайваню современное оружие и оказывают за собой право защищать Тайбэй без конкретных обязательств.

Работу правительства одобряет лишь треть французов

Как сообщает Figaro, об этом свидетельствует опрос, проведенный Harris.

В общем 47% французов утверждают, что имеют оптимистичные ожидания на 2019 год, тогда как год назад оптимистами было 59%. Процент «пессимистов» за год вырос с 38% до 51%.

71% французов считают, что правительство в первую очередь должно способствовать росту покупательной способности граждан. Для 99% даже приемлемо, если для этого придется ослабить контроль за государственным долгом и дефицитом.

Противоположного мнения придерживаются 27% респондентов – они ожидают от правительства жесткого контроля за долгом и дефицитом.

Стоит признать, что в вопросе покупательной способности оптимистичные ожидания на 2019 год имеют лишь 23% граждан.

Также французы ожидают от правительства усилий по борьбе с терроризмом (71%) и безработицей (70%).

ИЗ ЖИЗНИ ПРЕЗИДЕНТОВ

Бердымухамедов перевел сына из МИД

Сын президента Туркменистана Гурбангулы Бердымухамедова Сердар в начале января перестал быть заместителем главы Министерства иностранных дел (МИД) и стал заместителем хакима Ахалского велаята. О соответствующем приказе сообщает сайт TDH.

Ахалский велаят – это бывшая Ашхабадская область, ее центром сначала был Ашхабад, затем столицу вывели в отдельную административную единицу, а центром велаята стал Аннау (Бугдайлы).

По замыслу Гурбангулы Бердымухамедова, обнародованному в ноябре, в этой области будет построен новый административный центр, который «должен стать не менее впечатляющим по своей архитектуре», чем Ашхабад, и условия жизни в котором должны «не уступать стандартам, принятым в столице». Государственное телевидение показало, что, пока раздавались эти поручения, сын президента Сердар тщательно фиксировал их в своем блокноте.

Сердар Бердымухамедов родился в 1981 году. Имя «Сердар» переводится с туркменского как «Вожда», сообщает агентство Фергана. Помимо единственного сына у президента имеются три дочери и четверо внуков. По мнению некоторых

аналитиков, глава государства считает Сердара своим преемником, они вместе участвуют в автомобильных гонках, катаясь в тандеме как пилот и штурман.

Бердымухамедов-младший учился в Москве и Женеве. В 2016 году он был впервые избран депутатом Меджлиса (парламента Туркменистана), во второй раз получил депутатский мандат в 2018 году. В обоих случаях, как отмечалось, его избрали с нарушением Конституции – Бердымухамедов-младший перед выборами слишком мало непрерывно жил на территории страны и не соответствовал конституционным требованиям о цензе оседлости. Заместителем министра иностранных дел Сердара назначили весной 2018 года.

АСОБА

Вальдэмар КАЛІНІН:

«У цыганоў няма дзяржавы і войска, яны спадзяюцца толькі на Бога»

Даўно няма на свеце цыганскай «Мядзведжай акадэміі» ў Смаргоні і Міры, чые выпускнікі весялілі народ на святы. Забыліся імёны цыганскіх каралёў, якія спрабавалі кіраваць сваім неўтаймоўным народам. Прамінулі часы слаўных кірмашоў у Зэльве, куды цыганы прыганялі цэлыя табуны пародзістых коней. Краіна Цыганія існуе толькі ў літаратурных творах...

Але вясёлы вандроўны народ жыве, займаецца звыклым для сябе рамямствам, спявае свае цыганскія песні, вышэй за ўсё ставячы ўласную свабоду. Пра жыццё беларускіх рома мы сёння пагаворым з колішнім віцебскім настаўнікам, перакладчыкам Бібліі на цыганскую мову

Вальдэмарам Калініным, які вось ужо 25 гадоў жыве ў Лондане.

– Спдар Вальдэмар, у Віцебску дагэтуль памятаюць выкладчыка англійскай мовы Уладзіміра Калініна. Пакінуўшы школу беларускую, ці знайшлі вы сябе ў школе брытанскай?

– Так, знайшоў. Праўда, не адразу, а з цягам часу. Цяжкавата было спасцігнуць англійскі менталітэт вучняў. У беларускай школе на ўроку можна прыкрыкнуць, стукнуць кулаком па сталё... У брытанскай гэта будзе выглядаць дзікавата. У Лондане я скончыў Кінгстанскі ўніверсітэт па спецыяльнасці «сацыяльны лагаль». Працаваў з дзецьмі, якім было цяжка ўпісацца ў англійскае грамадства з прычыны няведання мовы, рэлігіі і г.д.

– А як вы ўвогуле апынуліся ў Лондане?

– Выйграў конкурс, гэта было ў 1993 годзе. Пасля распаду Савецкага Саюза, калі Англія пачала прымацьыхадцаў з краін сацыялістычнага блоку, усе кінуліся туды. І чэхі, і палікі, і літоўцы, і венгры (беларусаў было мала). Найперш патрабаваліся настаўнікі, урачы, сацыяльныя работнікі. Падаў дакументы і я. Праз пэўны час пасля адмысловых гутаркі ў англійскай амбасадзе мне паведамілі пра становае рашэнне. І вось ужо чвэрць стагоддзя я ў Лондане.

«Маю грамадзянства англійскае і «спячае» беларускае»

– За чвэрць стагоддзя ваша беларуская мова не набыла лонданскага акцэнту. З кім вы там размаўляеце па-беларуску?

– З усімі землякамі. Беларусы ў Англіі паміж сабой размаўляюць па-свойму. Недзе за тыдзень перад маім вылетам у Беларусь мы акурат адзначалі чарговыя ўгодкі Слуцкага збройнага чыну. І сталася так, што ў гэты дзень мне ў літоўскай краме, дзе я звычайна набываю хлеб, далі на распаўсюджванне расійскія газеты, якія выходзяць у Лондане, – «Англія» і «Пуль». Ну, я прыхапіў па некалькі асобнікаў. І на ўгодках Слуцкага паўстання ніхтасі не памылкі ў Бібліі шукаць, а збаўлення... Маім перакладам карыстаюцца цыганы ў Беларусі, Расіі і Прыбалтыцы.

– А ці існуюць слоўнікі цыганскай мовы?

– На жаль, не. У 1938 годзе быў выдадзены цыганска-рускі слоўнік прафесара Міхаіла Сергіеўскага, ён быў прарэкта-рам Маскоўскага ўніверсітэта. Складаць слоўнік яму дапамагаву цыган-асетнік Мікалай Панкоў.

– У Беларусі ў свой час выйшла ваша паэтычная кніга «Сны цыганоў» – па-цыганску, па-беларуску і па-англійску. А ў Лондане вы не перасталі займацца літаратурнай творчасцю?

– Не перастаў. Нават вяду семінар для пачаткоўцаў, вучу іх пісаць вершы па-англійску. Даволі часта выступаю як паэт, прычым не толькі ў Лондане, запрашаюць і ў Францыю, і ў Германію. Чытаю і па-цыганску, і ў перакладах на другія мовы. Нядаўна ў Парыжы напрасілі пачытаць па-беларуску. І здзівіліся – якая прыгожая мова! Мы там па бібліятэках ездзілі, аднойчы нават у турме вершы чыталі.

«Літаратура і кіно пра цыганоў не адпавядаюць жыццёвай праўдзе»

– Я нядаўна паглядзеў расійскі мастацкі фільм «Зяц над браздзёй». Там малады цыган крадзе ўрадавы «ЗІЛ» ў самога Леаніда Брэжнева, калі той прыязджае ў Малдову. Чаму ў грамадстве існуе такі старэзны, што цыганы – зладзеі?

– Падкрэслівана гэтай рысы я разглядаю як дыскрымінацыю. Няўжо няма зладзеяў сярод беларусаў ці рускіх? На цыганоў заўжды глядзелі праз прызму рамантызму – вольная, неўтаймаваная воля, коні, табарыходзіць у неба, «цыганы шумною толпой по Бессарабии кочуют». Літаратура і кіно пра цыганоў у многім не адпавядаюць жыццёвай праўдзе.

– Прынята лічыць, што

цыганы паходзяць з Індыі. Але вы ў сваёй кнізе «Загадка балтыйскіх цыганоў» ставіце пад сумнеў гэту версію. Дык адкуль цыганы, дзе іхнія прарадзіма?

– Значная частка цыганоў адмаўляе сваё паходжанне з Індыі. Цыганы маюць талент да музыкі і танцаў, але іхнія танцы – пераважна не індыйскія. Я ў 2003 годзе супрацоўнічаў з маскоўскім тэатрам «Рамэн». І спытаўся ў акцёраў: дык усё ж далёкія прадкі цыганоў з Індыі? А яны: «Мы таксама так думалі, пакуль не пабывалі там на гастролях». Вядомы цыганскі дзеяч Раман Грахоўскі мне так і сказаў: «У нас з індусамі абсалютна адроўныя менталітэт і грамадская псіхалогія». Таму канчатковага адказу на пытанне пра паходжанне цыганоў пакуль няма».

«Кароль усіх мясцінаў, дзе ступаў капіт цыганскага каня»

– На беларускай зямлі цыганы ўпершыню з'явіліся 500 гадоў таму. А ў Беларусі яны адкуль прыйшлі?

– З Заходняй Еўропы, праз Германію. Адбылося гэта неўдзё ў XV стагоддзі. Вядомы беларускі гісторык Зміцер Даўтля ў часопісе «Наш Край» у 1925 годзе паведаміў, што ўжо ў 1530 годзе на Прудзеніччыне цыганы гандлявалі коньмі. У мове беларускіх цыганоў – гэта адразу кідаецца ў вочы – цэлы нямецкамоўны пласт.

– Стаўленне да цыганоў у старабеларускай дзяржаве – Валікім Княстве Літоўскім – на жаль, не было прыхільным. Вось як трактаваў цыганоў Статут 1588 года: «Цыганы – людзі непотребныя і воражніччыя, шкода через ніх в ошуканні простых людей». Яшчэ так мала паказлі разам, а ўжо – «людзі непотребныя». Чаму так?

– Падобнае я знаходзіў і ў статутах іншых дзяржаў. У канцы XV стагоддзя ў Германіі існавалі вельмі жорсткія антыцыганскія законы, якія і змусілі цыганоў падацца на ўсход. Але ў 1557 годзе і кароль Рэчы Паспалітай Жыгімонт Аўгуст выдаў антыцыганскі закон. У Расійскай імперыі становішча цыганоў было не лепшым – там тройчы прымаўся заканадаўчыя акты аб забароне бадзяжніцтва і прымусовым пасяленні цыганоў на вольных землях. У СССР у 1956-м выйшаў указ Вярхоўнага Савета «Аб працаўладкаванні цыганоў». Так што ўлады ва ўсе часы стараліся загнаць цыганоў у пэўныя рамкі. Ну, а цыганы, як маглі, бараніліся.

– Пачынальнікам цыганскай тэмы ў беларускай літаратуры быў Уладзімір Караткевіч – аўтар выдатных твораў «Цыганскі кароль» і «Краіна

Цыганія». Цыганскага караля Якуба Знамяроўскага (а гэта рэальная асоба) пісьменнік паказаў яскрава, але парадыйна. Вось як абвясняецца выхад караля: «Міласцю Бога кароль Якуб Першы, гаспадар егіпцянцаў беларускіх і падліхскіх, уладар мацывіцкі, абедзвюх Украінаў і Егіпта і ўсіх мясцінаў, дзе ступаў капіт цыганскага каня». І такое разгультнае жыццё ідзе ў краіне Цыганіі – уся шляхта беларуская зайздросціць! Ці не перабраў тут меры Караткевіч?

– Такі вялікі пісьменнік, як Караткевіч, меў права зрамантызаваць цыганскае жыццё так, як палічыў патрэбным. Пра цыганоў пісалі вялікія мастакі слова. Той жа Пушкін у пазме «Цыганы» апаэтызаваў вольнае каханне цыганоў. Насамрэч цыганы маюць вельмі цвёрдыя маральныя прынцыпы ў адносінах паміж жанчынамі і мужчынамі. Як правіла, яны адналюбны, рана жаніцца і выходзяць заміж, вернасьці захоўваюць усё жыццё.

– Дык крыўды на Караткевіча за вобраз Знамяроўскага цыганы не маюць?

– Не маюць. Але варта ўдакладніць наконт цыганскіх каралёў – шэро-ром. Калі Беларусь была часткай Польшчы, то былі цыганскія каралі і ў нас. А ў Расійскай імперыі кіраўнікоў цыганскіх табароў сталі называць «бургамістрамі», пазней – «баронамі». Яны збіралі з цыганоў падаткі і адбіралі рэкрутаў для войска. З усталяваннем савецкай улады ўсе «бургамістры» і «бароны» самаліквідаваліся.

– А а па БТ нека бачыў сюжэт пра цыганскага барона, які жыве ў Смалевічах. Гэта хто – самазванец?

– Ёсць і самазванцы. Чамусьці журналісты ўсё шукаюць «баронаў» сярод цыганоў.

– Не магу не згадаць пра варажбу. Што гэта – нейкая звышадчувальная здольнасць цыгана, ці звычайны падман?

– Так, пэўная частка цыганаў валодае незвычайнай здольнасцю зазірнуць у душу чалавека і сказаць, што там адбываецца. Такія цыганкі – добрыя псіхалагі. Але хіба беларускі не варажач, скажам, на Шчодрыкі? Варажба – рамяство, якое перадаецца з пакалення ў пакаленне.

– А вы самі верыце ў варажбу?

– Я ніколі не прашу мне паваражыць. Усё ў руцэ Божай.

«Каля вогнішчаў цыганы ўслаўляюць Бога спевамі пад гітару»

– Усе цыганы ведаюць сваю родную мову – не раўня нам, беларусам. Як ім гэта ўдаецца?

Цыганскіх школ, наколькі я ведаю, нідзе ў свеце няма.

– Таму што ў сям'ях цыганы з дзяцінства размаўляюць па-свойму. Але моўная праблема ў нас таксама стаіць востра. Беларускія цыганы яшчэ захоўваюць мову. Украінскія (тыя, што бліжэй да Расіі) – таксама. А цыганы ў Заходняй Украіне мову амаль страцілі. І фінскія забылі – размаўляюць па-фінску. Цыганскія школы ў Беларусі былі – у перыяд з 1931-га да 1938 года. У мяне нават тагачасныя падручнікі ёсць. У Маскве працаваў цыганскі Педагагічны тэхнікум імя Ціміразева, нават прамоўны Сталіна выходзілі на цыганскай мове. Але ў 1938 годзе ўсё спынілася, школы пазачынялі. Падчас перабудовы была спроба адрадыць цыганскае школьніцтва. Асабліва шмат для гэтага рабіў Піліп Яновіч (Ромка Леніно). Разам з ім мы складалі цыганска-рускі навукальны слоўнік. Некаму прыйшла недаспадобы актыўнасць Яновіча: ён быў жорстка збіты, атрымаў моцны псіхалагічны надлом і ў 1992 годзе скончыў жыццё самагубствам. Я з'ехаў у Вялікабрытанію. І справа заглухла.

– А якая сітуацыя ў сённяшняй Беларусі? Што маюць тыя 7000 цыганцаў, якія жывуць у нашай краіне?

– Існуюць цыганскія таварыствы ў Мінску, Віцебску, Магілёве і Ашмянах. Але выжывае ім складана. У Беларусі апошнім часам вельмі актыўна дзейнічае Цыганская рэлігійная місія з Фінляндыі, штогод адбываюцца міжнародныя Евангелічныя канферэнцыі цыганоў. На фоне традыцыйных наметаў і вогнішчаў цыганы ўслаўляюць Бога пранікнёнымі спевамі пад гітару. На пачатку 1990-х у Мінску быў адчынены цыганскі рэстаран «Дрома Ромэн» са сталай цыганскай праграмай і кухняй, але праз гадоў восем ён зачыніўся.

«У цыганю няма імкнення стварыць сваю дзяржаву»

– Праз 25 гадоў жыцця ў Лондане я вас там успрымаю – як цыгана ці ж беларуса?

– Найчасцей як беларускага брытанца. Англія – вельмі кансерватыўная краіна, усіх выходцаў з былога СССР брытанцы схільна называць рускімі. Ім усё здаецца, што тут пустыя паліцы ў крамах, не хапае прадуктаў. Куды прасцей з іранцамі, шатландцамі і валійцамі: ім дастаткова адзін раз паведаміць, што ты беларус, і больш цібе нішто рускім не назаве.

– Вы перакалі Біблію, зрабілі велізарную працу. Значыць, у вас павінна быць нейкая далёкаясяная мэта. Курды змагаюцца за сваю дзяржаву, палесціяны змагаюцца. А цыганы? Ці былі спробы стварыць сваю краіну Цыганію?

– Такія намаганні былі. У 1930-я гады існавалі планы стварэння цыганскай дзяржавы ў Эфіопіі. Прыкладна тады ж усіх цыганоў СССР спрабавалі звесці ў паселішча Раманістан паблізу сібірскай станцыі Тайга. А перад гэтым існавалі планы стварыць цыганскую аўтаномію ў Смаленскай вобласці, ва Украіне, на Каўказе. На жаль, сёння ў цыганоў няма імкнення стварыць сваю дзяржаву. Жывучы ў розных краінах, яны не падтрымліваюць паміж сабой кантактаў. Так што краіна Цыганія пакуль застаецца ў марых. У цыганю няма дзяржавы, войска і паліцыі, яны могуць спадзявацца толькі на Бога, ён іх адзіны абаронца.

Міхась СКОБЛА.

ЗАПРАШЭННЕ

Усе на балы!

У ноч з 13 на 14 студзеня ў беларускім Вялікім тэатры оперы і балета пройдзе Вялікі навагодні бал.

«Гэты бал адметны якраз тым, што ён юбілейны: праходзіць у Вялікім ужо ў 10-ы раз! – гаворыць **Вольга Кастэль**, балетмайстар-пастаноўшчык, лаўрэат міжнародных конкурсаў. – Гэта немалая лічба і для самога праекта, і для тэатра ў цэлым, і яна сведчыць пра тое, што гэта была добрая ідэя – і ўсё атрымалася. Вялікі навагодні бал у Вялікім палюбіўся гледачам! Мне здаецца, працэнтнаў 60 з тых, хто збіраецца ноч з 13 на 14 студзеня правесці ў тэатры, наведальнікі і дзесяці папярэдніх балюў. А гэта шмат аб чым кажа. Бо ў наш час бяскожнага праца-

су лічбавай трансфармацыі грамадства і залежнасці ад інтэрнэту складана і ўявіць, каб чалавек захацеў правесці цэлую ноч на балі, а да гэтага хадзіў два з паловай месяцы на заняткі! Гэта несумненны поспех!»

«Юбілейны год патрабуе нестандартнага падыходу, таму ідэю пачнуць адбывацца адразу ж, на балі, які ўрачыста адкрые гэты вечар, – распавядае **Алена Балабановіч**, вядучы рэдактар аддзела інфармацыі Вялікага тэатра. – Рэжысёрам хацелася б уразіць элементамі імпрэсіўнага тэатра, калі артысты, нібыта з ніякуль, з'яўляюцца ў натоўне

гледачоў, узаемадзейнічаючы з публікай і ўцягваючы яе ў сваю гульню.

Другі бал, які адкрыецца пасля поўначы, напэўна, здзівіць гледачоў сваім музычным раішнем, якое будзе больш чым дэмакратычным. Гледачоў чакае спалучэнне класікі з джазам, свінгам і нават рок-н-ролам! Сумна не будзе!»

Дарэчы, тэма балю патрабуе таго, каб гледачы прыходзілі ў тэатр у масках. Уладальніца самай незвычайнай, арыгінальнай маскі пасля поўначы абяцае прыз.

Жывыя скульптуры, шахматны «аўтамат» і фотабудка, дзе можна зрабіць маментальныя здымкі на памяць; мім-віктарына, танцавальны батл і караоке з зоркай; салодкая зона з шакаладнымі фантамам і снежнае шоу; астралагі, майстры таро, хіраманты і – ўпершыню! – спецыялісты па бодзіграфу – усё гэта чакае гледачоў на працягу ночы.

Месцы ў камернай зале традыцыйна трэба займаць загадаць: на малой сцэне пройдуць адразу тры неверагодныя канцэрты.

Завершыцца Вялікі навагодні бал у Вялікім калі 4 раніцы.

Аліна ВЕТРАВА.

«Вешальнікі» створаны паводле п'есы аднаго з найбольш значных драматургаў сучаснасці Марціна МакДонаха, які вядомы не толькі працай з тэатрамі, але і рэжысурай такіх фільмаў, як «Тры білборды на мяжы Эвінга, Місуры», «Залетчы на дно ў Бруге», «Сем псіхатэраў».

«Тэма Ірландыі не чужая Купалаўскаму тэатру, – гаворыць загадчыца літаратурна-драматургічнай часткі тэатра **Вольга Бабкова** (на здымку) пра сувязь МакДонаха з беларускім кантэкстам. – Варта загадаць наш спектакль «Translations» паводле твора ірландскага драматурга Браяна Фрыла ў пастаноўцы Мікалая Пінігіна, прысвечаны канфлікту Ірландыі з Англіяй, а таксама спектакль «Самотны захад» у рэжысуры Паўла Харланчука-Южакова.

Марцін МакДонах нарадзіўся ў Ірландыі, а жыве ў Англіі. Дарэчы, тыповы лёс ірландскага творцы. На сённяшні дзень МакДонах самы

вядомы і пасляхавы драматург, рэжысёр, прадзюсар з тамтэйшых краёў. Цікава, што яго творчы лёс чымсьці нагадвае лёс амерыканскага пісьменніка Джэка Лондана. Пасля працяглага непрызнання наступіў практычна феерычны поспех – МакДонаха ставяць ва ўсім

ПРЭМ'ЕРА!

«Тэма Ірландыі не чужая Купалаўскаму тэатру»

Спектакль «Вешальнікі», прэм'ера якога адбудзецца 15 і 16 студзеня, абяцае стаць адной з самых цікавых і доўгачаканых пастановак Купалаўскага тэатра.

свец, параўноўваюць яго з Шэкспірам. Знакамітыя рэжысёры прызнаюцца, што ад твораў МакДонаха займае дух.

У Беларусі апошнім часам МакДонаха таксама пачалі ставіць вельмі актыўна.

Творчасць МакДонаха звязваюць з такімі жанрамі, як чорная камедыя ці трагедыя. Сам ён кажа, што ніколі не здолеў бы паставіць рамантычны спектакль ці зняць рамантычны фільм, бо мае занадта змрочнае пачуццё гумару.

Яго вострасюжэтыя творы абрынаюць гледача ў вусціш намеж-нае сітуацыі, вострага эмацыйнага стану, і, што цікава, людзям гэта страшэнна падабаецца, бо ўсе героі МакДонаха ўніверсальныя, пазнавальныя.

Наколькі вядома, зараз МакДонах працуе над праектам пра змаганне Ірландыі за незалежнасць. Так, Ірландыя не адпускае ірландцаў, дзе б яны ні знаходзіліся.

Як паведамляе сайт Купалаўскага тэатра, спектакль «Вешальнікі» таксама адметны сваім зоркавым акцёрскім складам: народная артыстка Беларусі **Зоя Белахвосцік**, заслужаныя артысты Рэспублікі Беларусь **Ігар Дзянісаў**, **Аляксандр Падабед**, **Ігар Сіроў**, а таксама іншыя таленавітыя купалаўцы ўсіх пакаленняў: **Юльяна Міхневіч**, **Алег Гарбуз**, **Аляксандр Зелянко**, **Дзмітрый Есянэвіч**, **Мікалай Кучыч**, **Павел Паўлюч**, **Дзмітрый Тумас**, **Павел Астравуц**.

Для рэжысёра **Віталія Краўчанкі** «Вешальнікі» стануць першым досведам працы на купалаўскай сцэне.

Вера ВІР.

На здымках: сцэна са спектакля; Ігар Дзянісаў у гапоўнай ролі.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Як інвалід з Ваўкавыска вылечыў дэпрэсію працай у Вроцлаве...

«Народная Воля» неаднойчы друкавала гісторыі людзей, якія з'ехалі з Беларусі за мяжу ў пошуках працы. Гэтым разам матэрыял пра інваліда II групы, які ў пошуках лепшай долі вымушаны быў перабрацца ў суседнюю Польшчу.

Змяніць жыццё

Віталь Гуляк нарадзіўся і вырас у Ваўкавыску. Ён інвалід ад нараджэння – дзіцячы цэрэбральны параліч ускладніў магчымасць хадзіць. У роўным горадзе скончыў школу, затым аграрны каледж. Аднак, калі з'явіўся ў Ваўкавыскі райвыканкам за размеркаваннем на працу, чыноўнік ад сельскай гаспадаркі, успамінае Віталь, параіў яму спачатку выздараваць, а потым ужо прыходзіць.

Вядома ж, Віталь згадвае пра гэта з крыўдай, хоць і імкнецца не паказваць віду. Расказвае, што тады атрымліваў ад дзяржавы дапамогу па інваліднасці прыблізна ў паўтара мільёна неадназначаных рублёў. Жыў разам з маці ў гарадской кватэры.

«Фактычна я некалькі гадоў сядзеў на шні ў маці, якая ўвесь час была беспрацоўнай і зарабляла толькі на сезонных работах, – згадвае Гуляк. – І ў маці дрэннае здароўе, мы жылі ў такой страцішнай няздольнасці, што нават цяжка ўставаць».

Праўда, увесь гэты час Віталь імкнуўся нешта змяніць у сваім жыцці. Тры гады навучаўся ў Польшчы, аднак скончыць навучку не здолеў. Спрабаваў калі годка жыць самастойна за мяжой, але ў выніку вярнуўся дадому.

Наглядчыца на сваю інваліднасць, Віталь актыўна займаецца грамадскай дзейнасцю. Ён сябра Аб'яднанай грамадзянскай партыі, удзельнік шматлікіх палітычных акцый, усё жыццё змагаецца за тое, каб у Беларусі адбываліся свабодныя дэмакратычныя выбары, каб, як і ў іншых краінах, існаваў рэальны падзел улад, дзейнічаў дэмакратычна абраны парламент, існаваў незалежны суд і свабодныя СМІ.

«Мая інваліднасць мне і дапамагла»

Доўгі час Віталь сядзеў у інтэрнэце і чытаў пра тое, як людзі, якія з'ехалі ў Польшчу, уладкоўваюць там сваё жыццё. «Аднойчы знаёмы, які там працуе, распавёў, што людзей з інваліднасцю ў Польшчы бяруць на працу ахвотна, паколькі, згодна з іх заканадаўствам, наймальнік вызваляецца ад выплаты падаткаў за інваліда», – згадвае Гуляк. Праўда, сам ён доўгі час не рашаўся на ад'езд. Але разумее, што гэта справа часу, і ў нейкі момант рушыў... Як кажа, ехаў усялявацца. На першых парах матэрыяльна дапамогі сабра: дазволіў жыць у яго, пазычыў грошы.

«Працу я знайшоў хутка, – распавядае Віталь. – Хадзіў і збіраў смецце каля вялікага гіпермаркета. Але мой працадаўца наглядзеў, што з маймі інваліднасцю гэта складана рабіць, і прапанаваў змяніць род дзейнасці».

Гуляк размясціў сваё рэзюмэ на адпаведных сайтах і адразу ж пачаў атрымліваць прапановы. «Мне тэлефанавалі і прапа-

ноўвалі працу ў ахоўнай фірме, у інтэрнэт-крамах, на складах, дзе запакуююць прадукцыю, – згадвае Віталь. – Шквал тэлефанаванняў! Я выбраў працу касіра ў будучай краме. Хаця вельмі баўся...

Але, як выявілася, баўся дарэмна, паколькі працадаўца ад яго нічога не патрабавалі, акрамя жадання навучыцца гэтай рабоце. Амаль два месяцы ён стажыраваўся ў краме, а потым пачаў працаваць самастойна.

«Я ніколі ў жыцці не меў дацэннення да гандлю. Там усё ж вялікія грошы, было боязна, – згадвае Віталь. – Але, прайшоўшы навучанне, пацеху ўцягнуўся і зараз адчуваю сабе на гэтай працы даволі ўпэўнена. Мяне нікога не папалохае, я ведаю амаль усё, што ад мяне патрабуюцца, а калі ўзнікаюць праблемы, то без боязі звяртаюся да сваіх працадаўцаў з пытаннямі».

Што такое сацыяльная дзяржава

Цяпер спадар Гуляк на добрым рахунку ў сваіх пра-

цадаўцаў. А да гэтага ён яшчэ можа карыстацца сацыяльнымі выгодамі. Мае медыцынскую страхоўку. Гандлёвая сетка, у якой працуе, абслугоўваецца ў прыватнай медыцынскай фірме. І гэта вельмі зручна, паколькі не трэба сядзець у чэргах у паліклініцы, урачы ўжо добра ведаюць яго асабіста і ягоную медыцынскую картку.

«Акрамя гэтага, у медыцынскую страхоўку ўваходзіць карта «Мультиспорт», дзякуючы якой я магу мець практычна неабмежаваны доступ амаль ва ўсе спартыўныя ўстановы Вроцлава, – распавядае Віталь. – Займаюся ў фітнес-зале, трэнажорнай зале, плаваю ў басейне, хаджу на масажы і іншыя карысныя для здароўя працэдур. І маю дазінну бясплатна карыстацца гарадскім роварам. Адчуваю, як змяняюся мой стан здароўя, палепшыўся настрой, знікла дэпрэсія, якая атручвала жыццё ў Беларусі. І за гэта да медыцынскай страхоўкі, якую атпачае мая фірма, я дадаю ўсяго 20–30 злотых ішомесці».

Віталь Гуляк кажа, што заробкі па польскіх мерках у яго нават не сярэднія – ніжэй,

але іх усё роўна не параўнаць з тым, што зарабляюць людзі на такой працы ў Беларусі.

«Мой заробак складае трохі больш за 2 тысячы злотых – гэта больш 500 долараў. Але да гэтага кожны квартал трэба дадаць прэмію – тысячу злотых (недзе 270 долараў) і яшчэ ішомесці дапамогу ад фірмы па інваліднасці, яна складае 180 злотых (прыкладна 50 долараў)», – падсумоўвае Гуляк.

Вельмі значнымі з'яўляюцца і тыя выгоды, якія фірма дае яму як інваліду: працоўны дзень не восем, а сем гадзін, а таксама аплачваемы паўгадзінны перапынак падчас працоўнага дня.

«У Беларусі я самалёта блізка не бачыў, а тут ужо двойчы лятаў»

Паводле назіранняў Віталія, Вроцлаў зараз запоўнены жыхарамі Украіны, якія прыязджаюць сюды ў пошуках працы. З ім пагаджаюцца і мясцовыя СМІ, якія пішуць, што кожны дзень жыхар Вроцлава – украінец. Такі масавы наезд працаўнікоў з-за мяжы ўплывае на кошты на жыллё.

«Знайсці кватэру ў Вроцлаве не так проста, – распавядае Віталь. – Апошнія два гады вельмі моцна ўзніклі кошты на жыллё, якое здаецца ў арэнду. Цяпер знайсці пакой за 800 злотых у месці – гэта калі паішчыць. Я здымаю пакой у трохкамернай кватэры злучна са старой цане – за 650 злотых. Праўда, думаю, што цана ўсё ж зменіцца».

Што тычыцца харчавання, то беларус лічыць, што яно тут не такое ўжо і таннае, як нам падаецца. Аднак судносіны паміж тым, колькі чалавек зарабляе, і тым, які працэнт ад гэтага заробку ідзе на харчаванне, не псуе ўражання ад пражывання ў Польшчы: «Калі далей параўноўваць узровень жыцця ў

Беларусі і Польшчы, то варта дадаць, што і вопратка, і бытавая тэхніка – гэта ўсё значна танней, чым у Беларусі. Уявіце сабе такую рэч: у Беларусі я самалёта блізка не бачыў, не тое што набыць квіток і паляцець на ім. А тут я за апошні год ужо двойчы лятаў: у Гданьск і ў Кіев. І гэта не на апошнія грошы. Хіба мог я сабе дазволіць такое ў Беларусі?»

Але, заўважае Віталь, нават з веданнем польскай мовы інтэграцыя ў тутэйшае грамадства не так і проста: палякі не забываюць, што ён прыезджы. Аднак спадар Гуляк не імкнецца прыстасавання, не забываецца на сваю беларускасць і нават падкрэслівае яе: на адзежы абавязкова беларускі сімвал – альбо «Пагоня», альбо белчыврона-белы значок. І на гэта, паводле яго назіранняў, мясцовыя людзі рэагуюць з сімпатый.

Віталь распавядае, што цікавіцца палітыкай Польшчы: пастаянна чытае прэсу, глядзіць тэлевізар. Кажа, што палітычнай дзейнасцю, як у Беларусі, не займаецца, паколькі не мае польскага грамадзянства, але палітычнае жыццё ў гэтай краіне, на яго думку, нашмат больш разнастайнае і цікавае, чым у Беларусі.

«Я пакуль толькі магу зайздросціць таму, што ў Польшчы ёсць дэмакратыя, – кажа беларус. – Што б тут ні адбывалася, якая б партыя ні прыйшла да ўлады, калі яна не спадабаецца людзям, то праз чатыры гады яе простору не абярнуць папулярна. Тут існуе вялікая магчымасць для людзей – свабодныя выбары, аб чым мы ўсё так марым у Беларусі».

На развітанне Віталь Гуляк не без горычы зазначыў, што, прыязджаючы ў Беларусь, толькі больш пераконваецца, што ў бліжэйшыя гады вяртанне на Радзіму для яго будзе бессэнсоўным.

Міхал КАРНЕВІЧ.

АСОБА

«Пра кватэру застаецца толькі марыць...»

Абсалютна нескладана было здагадацца, што лепшым спартсменам Беларусі 2018 года будзе прызнана алімпійская чэмпіёнка па фрыстайле Ганна Гуськова.

Алімпіяда, якая прайшла на пачатку мінулага года ў Пхёнчхане, падарыла Беларусі два залатых медаль – алімпійскімі чэмпіёнамі ў пэўным сэнсе сенсацыйна сталі фрыстайлістка **Ганна Гуськова** і жаночая зборная па біятлоне ў эстафэце.

Натуральна, пры вызначэнні лепшага спартсмена роўных нашай залатой фрыстайлістцы не было.

«Прямая навіна, хаця я да тытулаў стаўлюся досыць спакойна, – распавяла Ганна «Народнай Воля». – Мая перамога на Алімпіядзе – гэта ўжо гісторыя, прайшло каля года з таго часу. Зараз наперадзе новыя планы і, спадзяюся, новыя перамогі».

Пакуль што на спаборніцтвах Ганне не даводзіцца разлічвацца. 3-га траўмаў яна вырашыла па рэкамендацыі трэнеру ў ўрачова ўзяць паўзу, каб прайсці паўнаватарны курс рэабілітацыі.

Не вырашылася ў спартсменкі ў мінулым годзе і кватэрнае пытанне, хаця алімпійская чэмпіёнка разлічвала на дапамогу з боку дзяржавы альбо мецэнатаў. Напрыклад, усе пераможцы зімовых Гульніў-2014 атрымалі ў дадатак да прызавых бясплатныя кватэры ад бізнесмена Юрыя Чыжа. Гэтым разам жадаючых падтрымаць залатых медалістаў Алімпіяды-2018 не знайшлося.

«Я, напэўна, заваявала золата не ў той час, – з пэўнай крыўдай выказваецца Ганна. – Хаця не ўтойваю, што таксама не адмовілася б ад кватэры, калі б яе прапанавалі. Нават калі б жыллё было набыць не бясплатна, а за грошы».

А што тычыцца кватэры – а раптам і на самай справе нехта падоздзіцца мне дапамагчы?.. Няўжо не заслужыла? Але пакуль што пра кватэру застаецца толькі марыць...»

Алесь СІБІ.

ДАРЭЧЫ

Паводле апытання «Спортыўнай панорамы», якое праводзілася сярод журналістаў, **Ганна Гуськова** набрала 840 балаў, яе паставілі на першае месца 42 прадстаўнікі СМІ.

Другое месца ў біятлістцы, алімпійскай чэмпіёнцы **Дар'і Домрачавай** (741 бал), на трэцім – пяціборца **Анастасія Пракапенка** (648 балаў).

Далей ідуць тэнністка **Арына Сабаценка** (600 балаў), марафонка **Вольга Мазурава** (505), лёгкаатлетка **Эльвіра Герман** (398), біятлістка **Надзья Скардзіна** (238), батуцтыст **Уладзіслаў Ганчароў** (168), лёгкаатлет **Максім Недасекаў** (93), тэнністка **Аляксандра Сасноўч** (83).

Трэнерам года стаў наставнік нацыянальнай каманды па фрыстайле **Мікалай Казека**, лепшай камандай у еўрапейскіх відах спорту – валейбольны клуб «Мінчанка», у негульнявых відах – жаночая біятлонная зборная ў эстафэце.

а з нейкай істотнай зніжкай. Крыўдна, што ў гэтым плане выразнае кватэрнае пытанне для алімпійцаў выбарчае.

Некаторыя могуць сказаць, што Гуськова, маўляў, і так атрымала 150 тысяч долараў прызавых. Але я трэнніруюся больш за 15 гадоў, можна сказаць, здароўе спорту адала. Трэба ж і на будучыню мець нейкі запас, каб затым сябе рэалізаваць. Усе думаюць, што сябра на куды, з золатам і патрабуюць усё больш. Многія каментатары ў інтэрнэце наогул раіць мне ісці працаваць на завод! Людзі, вы пра што кажце?! Я вам забараняла не на завод ісці, а фрыстайлам займацца? Дык займайцеся, дасягайце нечага! Кожны выбіраў сваё. Нехта спорт, нехта бізнес, нехта завод. Многія такія крытыкі нічога самі не ўмеюць, але вельмі любяць лічыць чужыя грошы.

Беларусь 1

06.10 Слово митрополита Павла на Рождество Христово.
06.20 «Двенадцать чудес». Х/ф.
08.05, 10.10, 12.10, 15.10 «Родные люди». Сериал.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Главный эфир».
17.50 «Люба. Любовь». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.45 «Жена по обмену». Сериал.

Беларусь 2

07.00 «Прекрасный принц и фея Люпина». Х/ф.
08.00, 18.35 «Тэлебарометр».
08.05 «Чип и Дэйл спешат на помощь».
08.55 «Зачарованная». Х/ф.
10.35 «Копейка в копейку».
11.10, 20.05 «Барышня-крестьянка».
12.05 «Свадебный размер».
13.10 «Рататуй». Мультфильм.
16.45 «Любите Куперов». Х/ф.
19.15 «Суперлото».
20.55, 22.05 «Папа попал».
22.00 «КЕНО».
22.45 «Иди сюда и танцуй».
22.50 «Сыграй меня, если сможешь».
23.20 «Центральная больница». Сериал.

Беларусь 3

07.35, 12.50, 20.15 «Навіны культуры».
07.55, 13.10, 20.30 «Гэты дзень».
08.00, 16.30 «Мама». М/ф.
09.25 «Беларуская кухня».
09.55 «Я хачу гэта ўбачыць!».
10.20 «Спявае Беларусь».
11.15, 21.05 «Тымавальніца тыграў». М/ф.
13.15 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака».
13.45 «Пакроўскія вароты». М/ф.
16.05 «Беларусь як песня».
18.00 «Цётка Маруся». М/ф.
20.40 «Кальханка».
22.45 Гала-канцэрт пераможцаў і гасцей V Мінскага міжнароднага Каляднага конкурсу вакалістаў.

Беларусь 5

07.00 Теннис. WTA. Сидней. Прямая трансляция.
11.00 Хоккей. КХЛ. «Динамо-Минск»—ЦСКА (Москва).
12.35, 23.25 Теннис. WTA. Сидней.
14.20 Хоккей. «Золотая шайба». Финал. Прямая трансляция.
16.10 Волейбол. Квалификация к чемпио-

нату Европы – 2019. Мужчины. Испания–Беларусь.
17.50 Хоккей. Рождественский турнир. Финал. Прямая трансляция (в перерывах – «Спорт-центр».
20.10 «Спорт-центр».
20.20 Футбол. Чемпионат мира – 2018. «Итоги».
21.45 Футбол. Чемпионат мира – 2018. «Все голы».

ОНТ

07.00, 09.00, 16.00, 20.30 «Наши новости».
07.10 «12 рождественских желаний». Х/ф.
08.55, 18.05, 21.00 «Удача в придачу!». Дневник.
09.10 «Моя мама – невеста». Х/ф.
10.35 «Наедине со всеми».
11.20 «Алла Пугачева. «А знаешь, все еще будет...».
12.15 «ДОстояние РЕСпублики: Алла Пугачева».
14.00 «Питер – Москва». Сериал.
16.20 «Новогодний «Ералаш»».
16.55 «Угадай мелодию». Новогодний выпуск.
18.10 Большой рождественский концерт.
20.00 «Время».
21.05 «Сегодня вечером».

23.35 «Семейный альбом». Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Доярка из Хацапетовки-3». Сериал.
10.10, 11.20 «Голубка». Сериал.
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 20.00 «Вести».
12.30 Рождественское интервью Святейшего Патриарха Кирилла.
12.55 «Ёлки 1914». Х/ф.
14.45, 20.40 «Свидетельство о рождении». Сериал.
22.25 «Просто роман». Х/ф.

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз».
06.05 «Афон. Русское наследие».
06.55, 08.20 «Пансионат «Сказка», или Чудеса включены». Х/ф.
08.00, 10.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
09.05 «Супердети. Fest».
10.25 «Мой грех». Х/ф.
12.05 «Все, что нам нужно...». Х/ф.
16.25 «Пес». Сериал.
19.25 «Настоятель». Х/ф.
21.05 «Настоятель-2». Х/ф.
22.40 «Рождество на «Роза Хутор».

СТВ

06.20 «Большой город».
06.50 «Дорогая передача».
07.30 «Зимний вечер в Гагаре». Х/ф.
09.00 «Добро пожаловаться!». Х/ф.
09.20 «Неделя».
10.25 «Деревня. Live».
11.10 «Золотая коллекция белорусской песни». Лучшее.
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
13.40, 01.00 «Родня». Х/ф.
15.25, 16.45 «Не покидай меня». Сериал.
20.05 «Мимино». Х/ф.
21.40 «Новогодний переполох». Сериал.

Мир

06.10, 09.55 Мультфильмы.
07.40 «Римские каникулы». Х/ф.
10.25 «Женитьба Бальзаминова». Х/ф.
12.05 «Формула любви». Х/ф.
13.45 «Красотки». Х/ф.
15.30 «Ночь одинокого филина». Х/ф.
17.20 «Дедушка в подарок». Х/ф.
19.00 «Новости».
19.15 «Обратная сторона Луны». Сериал.
01.10 «Никита». Х/ф.

03.00 «Чудо». Х/ф.
04.40 «Бальзаковский возраст, или Все мужики сво...». Сериал.

Россия Культура

06.30 «Лето Господне».
07.05 «Поздняя любовь». Х/ф.
09.35 «Ангелы Вифлеема».
10.20 Мультфильмы.
11.10 «Тайна Снежной королевы (Сказка про сказку)». Х/ф.
13.30, 01.45 «Голубая планета».
14.25, 01.00 «Ехал Грека... Путешествие по настоящей России».
15.10 «Сказание о земле сибирской». Х/ф.
16.50 «Она написала себе роль... Виктория Токарева».
18.15 «Пешком...».
18.45 Юбилейный вечер Николая Добронравова.
21.00 «Покровские ворота». Х/ф.
23.15 «Технологии счастья».
23.55 Концерт Себастьяна Жиньо и Дениса Чанга в Монреале.
02.40 Мультфильм для взрослых.

Белсат

07.00, 21.00, 01.10 «Аб'екты».

07.15 «ПраСвет».
07.55 «Эксперт».
08.15 «Мова намова»: «Варожбы».
08.35 «Вяскоўцы».
09.10 «Дзеці божыя». Рэпартаж.
09.30 «Доктар Фостэр». Серыял.
10.30 «Калядны дамок». М/ф.
12.00 «Наш айцец і нашae Ветрына». Рэпартаж.
12.15 «Невядомаа Беларусь»: «Сейбіт». Д/ф.
13.10 «Сапраўдны Шэрлак Холмс». Д/ф.
14.05 «Belsat Music Live».
14.40 «Я не буду гэтага есці».
15.10 «Хай так TV».
15.40 «Невядомаа Беларусь»: «Самаходзі». Д/ф.
16.25 «Лабірынты».
16.55 «Я вырасла, пакулы ты спала». Д/ф.
17.50 «Перакладчык». Рэпартаж.
18.20, 01.55 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Нацыянальная ідэалогія».
18.35, 02.10 «Асабісты капітал».
19.50, 21.25, 23.10, 01.35 «Студыя «Белсат»».
21.45 «І зноў каханне». М/ф.

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 00.20 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.05 «Зона Х».
09.10, 22.15 «След». Сериал.
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 «Балерина». Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 «Чудо». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.45 «БССР. Неизвестная история».
23.45 «Сфера интересов».
00.40 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!».
09.00, 17.25 «Тэлебарометр».
09.05, 20.10 «Семейные истории».
10.15, 22.55 «Экстрасенсы-детективы».
11.15, 17.30 «Московская борзая». Сериал.
13.05, 23.55 «Центральная больница». Сериал.
13.55, 19.20 «Орел и решка. Кругосветка».
14.50 «До свидания».

15.40 «Ничего себе нюз».
15.45, 00.45 «Пін код».
16.25 «Свадебный размер».
21.10, 22.05 «Папа попал».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».

Беларусь 3

07.00 «Дабрананак».
07.35, 15.00 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры».
08.20, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
08.25, 16.30 «Эти глаза напротив». Серыял.
09.25, 17.35 «Каралева Марго». Серыял.
10.15 «Я хачу гэта ўбачыць!».
10.40 «Беларусь як песня».
11.05 «Майстры і куміры».
12.25, 23.05 «Выдатныя авіяканструктары».
13.00, 21.45 «Па законах ваеннага часу». М/ф.
14.20, 21.05 «Апошні дзень».
15.25 «Гарады Беларусі».
15.55 «Камертон».
16.20 «Песни для души».
19.30 «Ваша лато». «Пяцёркача».
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Кальханка».
23.40 «Артэфакты».

Беларусь 5

06.30 Теннис. WTA. Сидней. Прямая трансляция.

13.00 Хоккей. Рождественский турнир. Финал.
14.20 Хоккей. КХЛ. «Автомобилист (Екатеринбург) – СКА (Санкт-Петербург). Прямая трансляция.
16.45 Футбол. Чемпионат мира – 2018. «Все голы».
18.25 «Спорт-кадр».
18.55 «Спорт-центр».
19.05 «Овертайм. КХЛ».
19.25 Хоккей. КХЛ. «Динамо-Минск»– «Слован» (Братислава). Прямая трансляция (в перерывах – «Овертайм. КХЛ»). Серыял.
21.55 Хоккей. Лига чемпионов. ½ финала. 1-й матч. ХК «Мюнхен» (Германия) – ХК «Зальцбург» (Австрия). Прямая трансляция (в перерывах – «Спорт-центр»).
23.50 Хоккей. Лига чемпионов. ½ финала. 1-й матч. «Фрегунда» (Швеция) – «Пльзень» (Чехия).

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 01.40 «Наши новости».
06.10, 07.15, 08.15 «Наше утро».
07.10, 08.10 «Тревожная кнопка».
09.10 «Зимний роман». Х/ф.
10.50 «Новогодний «Ералаш»».
11.10 «Михаил Танич. На тебе сошелся клином белый свет...».

12.10, 13.10 «ДОстояние РЕСпублики: Михаил Танич».
14.00 «Питер – Москва». Сериал.
16.20 «Лучше всех».
18.20 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
19.05 «Кто хочет стать миллионером?». Сериал.
20.00 «Время».
21.10 «Время, деньги. 100 лет финансовой системе Беларуси».
21.40 «Султан моего сердца». Сериал.
23.40 «Семейный альбом». Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Доярка из Хацапетовки-3». Сериал.
10.10, 11.20 «Голубка». Сериал.
11.00, 20.00 «Вести».
12.30 «Русское Рождество».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.00 «Новогодний парад звезд».
15.20, 17.00 «Идущие к черту».
18.00, 20.30 «Жених для дурочки». Сериал.
22.00, 23.10 «Новогодний «Голубой огонек» – 2019».

НТВ-Беларусь

06.05 «Астропрогноз».
06.10 «Пансионат «Сказка», или Чудеса включены». Х/ф.
08.00, 10.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».

16.20 «Мужское/Женское».
17.25, 18.20 «На самом деле».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 «Султан моего сердца». Сериал.
23.05 «Семейный альбом». Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.25 «О самом главном».
12.35, 14.30, 23.45 «Тайны госпожи Кирсановой». Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.35 «60 минут».
17.00 «Вести. Местное время».
17.25 «Судьба человека».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40, 23.10 «Рожденная звездой». Сериал.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.05 «Все, что нам нужно...». Сериал.
08.05 «Мухтар. Новый след». Сериал.
09.40, 23.00 «ЧП.бу».

19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 «Марков. Ничего личного».
21.40 «Султан моего сердца». Сериал.
23.35 «Семейный альбом». Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.25 «О самом главном».
12.35, 14.30, 23.45 «Тайны госпожи Кирсановой». Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.35 «60 минут».
17.00 «Вести. Местное время».
17.25 «Судьба человека».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40, 23.10 «Рожденная звездой». Сериал.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.05 «Все, что нам нужно...». Х/ф.
08.05 «Мухтар. Новый след». Сериал.
09.40, 23.00 «ЧП.бу».
10.25 «Москва. Три вокзала». Сериал.
11.15 «Дело врачей». Сериал.
12.00 «Прокурорская проверка».
13.25 «Обзор. Чрезвычайное происше-

10.25 «Москва. Три вокзала». Сериал.
11.15 «Дело врачей». Сериал.
12.00 «Прокурорская проверка».
13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». Дневник.
14.00 «Поедем, поедим!».
14.20 «Морские дьяволы. Смерч. Судьбы». Сериал.
16.25 «Следствие вели...».
17.10 «Пес». Сериал.
19.35 «Паутина». Сериал.
23.25 Юбилейный вечер Леонида Агутина на «Новой волне».

СТВ

05.30 «Неделя спорта».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.10 «Минск и минчане».
09.40, 23.05 «Загадки человечества».
10.40, 20.30 «Боец». Сериал.
12.30, 23.55 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45 «Пища богов».
14.45, 16.50 «Александровский сад-2». Сериал.
19.55, 23.00 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
22.05 «Смотреть всем!».
00.40 «Документальный спецпроект».

Мир

06.00, 03.50 «Бальзаковский возраст, или Все мужики сво...». Сериал.
07.55 «Лед в кофейной гуще». Х/ф.
09.40, 05.40 Мультфильмы.
10.00 «Наше кино. История большой любви».
10.50 «Покровские ворота». Х/ф.
13.20 «Никита». Х/ф.
15.30 «Дедушка в подарок». Х/ф.
17.10 «Люби меня». Х/ф.
19.00 «Новости».
19.15 «Обратная сторона Луны». Сериал.
00.15 «Красотки». Х/ф.
01.50 «Римские каникулы». Х/ф.

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
06.35 «Пешком...».
07.05, 20.05 «Правила жизни».
07.35 «Легенды мирового кино».
08.05 «Сита и Рама». Сериал.
10.50, 16.35 «Мираж». Сериал.
10.15 «Наблюдатель».
11.10 «Гараж». Х/ф.
12.50 «Первые в мире».
13.10, 20.50 «Фактор Ренессанса».
15.10 «Библейский сюжет».
15.40 «Сати. Нескучная классика...».
16.20, 02.45 «Цвет времени».
17.50 Г.Свиридов. «Пушкинский венок».

09.30 «Формула любви». Х/ф.
11.10 «Деловые люди». Х/ф.
12.45, 00.05 «Между ангелом и бесом». Х/ф.
14.50 «Люби меня». Х/ф.
16.45, 19.15 «Большая перемена». Сериал.
19.00 «Новости».
22.05 «Охранник для дочери». Х/ф.
02.00 «Бальзаковский возраст, или Все мужики сво...». Сериал.

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
06.35 «Пешком...».
07.05, 20.05 «Правила жизни».
07.35 «Легенды мирового кино».
08.05 «Сита и Рама». Сериал.
08.45, 16.35 «Мираж». Сериал.
10.15 «Наблюдатель».
11.10 «Сказание о земле сибирской». Х/ф.
12.55, 02.20 «Три тайны адвоката Плевако».
13.25, 20.50 «Флоренция и галерея Уффици».
15.10 «Моя любовь – Россия!». Х/ф.
15.40 «2 Ветрик 2».
17.50 «Русские святые». 90 лет Владимиру Минину.
18.45 «Больше, чем любовь».
19.45 «Главная роль».

18.30 «Мировые сокровища».
18.45 «Больше, чем любовь».
19.45 «Главная роль».
20.35 «Спокойной ночи, малыши!».
22.45 «Острова». 95 лет со дня рождения Сергея Параджанова.
23.50 «Ашик-Кериб». Х/ф.
01.10 «Роман в камне».
01.40 С.Рахманинов. Соната №2 для фортепиано. Концерт №1 для фортепиано с оркестром.

Белсат

07.00, 08.30, 13.45, 15.15, 19.50, 21.25, 00.05, 01.35 «Студия «Белсат»».
08.05, 14.50, 21.00, 01.10 «Аб'екты».
08.50, 15.35 «Над Нёмнам».
09.05, 15.50 «Беларускі свет».
09.25 «Старажытны Рым: узлёт і падзенне імперыі». Серыял.
10.20 «Гісторыя свету». Серыял.
11.25 «Невядомаа Беларусь»: «Цар гары». Д/ф.
12.10, 16.15 «Карона каралёў». Серыял.
13.05 «Невядомаа Беларусь»: «Самаходзі». Д/ф.
17.05 «Жыццэ з нас»: «Нежаночыя» прафесіі».
18.00 «Хай так TV».
18.30, 02.00 «Вяскоўцы».
19.05, 02.30 «Маю права».
19.30 «Вось так».
21.45 «Джэйн Эйр». Серыял.
22.35 «Дом». Серыял.

Белсат

07.00, 08.30, 13.00, 14.30, 19.50, 21.25, 23.25, 00.50 «Студыя «Белсат»».
08.05, 14.05, 21.00, 00.25 «Аб'екты».
08.50, 14.50 «Вяскоўцы».
09.20, 15.20 «Маю права».
09.45 «Старажытны Рым: узлёт і падзенне імперыі». Серыял.
10.40 «І зноў каханне». М/ф.
12.05 «Джэйн Эйр». Серыял.
15.45 «Беларускі свет».
16.05 «Ночы і дні». Серыял.
17.00 «Гісторыя свету». Серыял.
18.00 «Эксперт».
18.30 «Даты праўды: 03.07.1944. Вызваленне Мінска».
18.45, 01.10 «Вобраз Бога навобмаца» Д/ф.
19.05, 01.35 «Давайце разбірацца».
19.30 «Вось так».
21.45 «Таямніца возера». Серыял.
22.30 «Сапраўдны Шэрлак Холмс». Д/ф.

СРЕДА, 9 ЯНВАРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.30 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.15 «Зона Х. Криминальные новости».
09.10 «Люба. Любовь». Сериал.
10.45, 12.10, 18.35, 19.20 «Балерина». Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 «Чудо». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.45 Церемония вручения премии Президента Республики Беларусь «За духовное возрождение» и специальных премий Президента Республики Беларусь деятелям культуры и искусства. Телеверсия.
23.25 «БССР. Неизвестная история».
23.55 «Сфера интересов».
00.50 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!».
09.00, 17.20 «Тэлебарометр».
09.05, 20.05 «Слепаы». Док.сериал.

10.05, 22.10 «Экстрасенсы-детективы».
11.05, 17.25 «Московская борзая». Сериал.
12.55 «Центральная больница». Сериал.
13.50, 19.10 «Орел и решка. Кругосветка».
14.45 «Барышня-крестьянка».
15.40 «Ничего себе нюз».
15.45, 23.55 «Пін код».
16.25 «Свадебный размер».
21.00 «Обмен жемани».
22.05 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
23.10 «Самара». Сериал.

Беларусь 3

07.00 «Дабрананак».
07.35, 14.50 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры».
08.20, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
08.25, 18.30 «Эти глаза напротив». Серыял.
09.20, 17.35 «Каралева Марго». Серыял.
10.15 «Я хачу гэта ўбачыць!».
10.40 «Беларусь як песня».
11.05 «

ПЯТНИЦА, 11 ЯНВАРЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 01.30 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15 «Зона Х».
09.10 «След». Сериал.
10.50, 12.10, 18.45, 19.20 «Балерина». Сериал.
13.05 «Детский доктор».
13.35 «День в большом городе».
14.35, 15.25 «Чудо». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Сваты-3». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.45 «БССР. Неизвестная история».
22.15 «Улыбка Лиса». Сериал.
01.45 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!».
09.00 «Тэлебарометр».
09.05, 20.20 «Слепая». Док.сериал.
10.00, 21.15 «Человек-невидимка».
11.05, 17.45 «Московская борзая». Сериал.
12.55 «Самара». Сериал.
13.50 «Орел и решка. Кругосветка».
14.45 «Свадебный размер».
15.45, 00.25 «Когда мы дома-2».
16.10 «Ничего себе ньюз».
16.20 Биатлон. Этап Кубка мира. Мужчины. Спринт. Прямая трансляция.
19.30 «Верю не верю».
22.10 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.15 «Битва экстрасенсов. 18-й сезон».

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35, 14.50 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры».
08.20, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
08.25, 18.30 «Эти глаза напротив». Сериал.
09.20, 17.35 «Каралева Марго». Сериал.
10.15 «Я хачу гэта ўбачыць!».
10.40 «Беларусь як песня».
11.05 «Майстры і куміры».
12.25, 19.20 «Выдатныя».

СУББОТА, 12 ЯНВАРЯ

Беларусь 1

06.20 «Іонасцы».
06.45, 21.45 «Дом на холодном ключе». Сериал.
08.25 «Кулинарная дипломатия».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Маршрут построен».
09.50 «Здоровье».
10.40 «Под ключ».
11.20 «Зона Х. Итоги недели».
12.10 «50 рецептов первого».
12.40, 01.15 «Сваты-3». Сериал.
13.35 «Я знаю».
15.15 «Краина».
15.45 «Можете звать меня папой». Х/ф.
17.35 «Бабье царство». Сериал.
21.00 «Панорама».
01.05 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Джинглики».
07.35 «Кунг-фу панда: захватывающие легенды». Мультсериал.
08.45, 21.55 «Тэлебарометр».
08.50 «Зверополис». Мультфильм.
10.35, 00.20 «Кто я?».
10.55 «Колейка в колейку».
11.30 «Камень, ножницы, бумага».
12.05 «Барышня-крестянка».
13.00 «Двое свидания».

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 13 ЯНВАРЯ

Беларусь 1

06.25, 12.35, 15.30 «Сваты-3». Сериал.
07.20 «Дом на холодном ключе». Сериал.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.40 «Территория безопасности».
10.45 «Маршрут построен».
11.15 «Вокруг планеты».
12.10 «Новости. Центральный регион».
13.30 «Я знаю».
15.15 «Твой город».
16.35 «Новогодний переполох». Сериал.
20.35 «Навіны надвор'я».
21.00 «Главный эфир».
22.10 «Бабье царство». Сериал.

Беларусь 2

07.00 «Джинглики».
07.15 «Волшебник Изумрудного города». Х/ф.
08.20, 19.55 «Тэлебарометр».
08.25 «Чип и Дэйл спешат на помощь». Мультсериал.
09.10 «Верю не верю».
10.00 «ЖаннаПокхени».
11.00 «Принц Персии: пески времени». Х/ф.
12.55 «Трансформеры». Х/ф.
15.15 «Свадебный размер».
16.20 Биатлон. Этап Кубка мира. Эстафета. Мужчины. Прямая трансляция.
17.45 «Битва экстрасенсов. 18-й сезон».
20.25 «Папа попал».

авиаконструкторы».
13.00, 21.45 «Узьяць жывым». Сериал.
14.10, 21.05 «Апошні дзень».
15.15 «Сіла веры».
15.45 «Камертон».
16.10 Олег Молчан. Песенный цикл «Малітва» на вершы Янкі Купалы.
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка».
22.50 «Час кино».
23.00 «Апошняя з роду Рэйтанаў». М/ф.
23.10 «Мясцовы анёл». М/ф.
23.20 «Яблык ці банан?». М/ф.

Беларусь 5

06.00 Теннис. УТА. Сидней. Хобарт. ½ финала. Прямая трансляция.
13.00 Хоккей. Чемпионат Беларуси. «Динамо-Молодечно» – «Шахтер» (Солігорск).
15.00 «Овертайм».
15.30 Биатлон. Этап Кубка мира. Оберхоф. Спринт. Женщины.
16.50 Хоккей. КХЛ. «Металлург» (Магнитогорск) – «Динамо-Минск». Прямая трансляция (в перерывах – «Спорт-центр»).
19.20 «Мир английской премьер-лиги». Видеожурнал.
19.50 «Фактор силы».
20.20 Биатлон. Этап Кубка мира. Оберхоф. Спринт. Мужчины.
21.50 Хоккей. Континентальный кубок. Суперфинал. «Белфаст Джайантс» – ХК «Гомель». Прямая трансляция (в перерывах – «Спорт-центр»).
22.10 «Спорлото 5 из 36», «КЕНО».
22.15 «Битва экстрасенсов. 18-й сезон».

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 01.20 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Жить здорово».
10.20 «Детективы». Сериал.
11.10 «Модный приговор».
12.10, 13.10 «Двойная жизнь». Сериал.
15.00 «Мужское/женское».
16.20, 01.00 «Тревожная кнопка».
16.40, 18.20 «Приходи на меня посмотреть». Х/ф.
18.55 «Удача в придачу!» с

13.50 «Свадебный размер».
14.45 «Принц Персии: пески времени». Х/ф.
16.40 «Папа попал».
18.20 «Рэд». Х/ф.
20.15 «На глубине 6 футов». Х/ф.
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.05 «Трансформеры». Х/ф.

Беларусь 3

07.35 «Сіла веры».
08.00, 15.05, 20.15 «Навіны культуры».
08.20, 15.25, 20.30 «Гэты дзень».
08.25 Мультфильм.
08.45 «Непапраўны ілгун». М/ф.
10.00 «Жывая культура».
10.30 «Беларуская кухня».
10.55 «Я хачу гэта ўбачыць!».
11.25 «Спявае Беларусь».
12.15 «Дзяржаўная граніца».
14.35 «Навукамания».
15.30 «Вяртанне «Святога Лукі». М/ф.
17.00 «Доказы з мінулага».
17.45 «Безыменная зорка». М/ф.
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка».
21.05 «Выйсці замуж за капітана». М/ф.
22.30 «Псяняр. Сэрцам і думамі». Д/ф, прысвечаны У.Мулявну.
23.10 «Тэніс мінулага стагоддзя».

22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.05 «Третий лишний».
23.10 «Сыграй меня, если сможешь».
23.40 «Орел и решка. Кругосветка».

Беларусь 5

07.35 «Размываем па-беларуску».
08.00, 15.35, 20.15 «Навіны культуры».
08.20, 15.55, 20.30 «Гэты дзень».
08.25 Мультфильм.
08.30 «Выйсці замуж за капітана». М/ф.
10.00 «Наперад у мінулае».
10.30 «Беларуская кухня».
10.55 «Картанялыны хіт-парад».
11.50 «Вяртанне «Святога Лукі». М/ф.
13.25 «Майстры і куміры».
14.20 Канцэрт ВІА «Синяя птица».
16.00 «Непапраўны ілгун». М/ф.
17.15 «Не, я не шкадую ні аб чым».
17.40 «Дзяржаўная граніца».
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка».
21.05 «Безыменная зорка». М/ф.
23.20 Канцэрт ВІА «Поющие гитары».

Беларусь 5

07.10 Футбол. Чемпионат Англии. «Брайтон» – «Ливерпуль».
09.00 Биатлон. Этап Кубка мира.
10.50, 13.25, 15.00 «Спорт-микс».
11.00 Хоккей. Континентальный кубок. Суперфинал. ХК «Гомель» – ХК «Катвице».
12.55 «Фактор силы».
13.35 Биатлон. Этап Кубка мира. Оберхоф. Эстафета. Женщины.

«Евроопт». Дневник.
19.00 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.05 «Сутан моего сердца». Сериал.
23.00 «Семейный альбом». Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
12.35, 14.30 «Плохая соседка». Х/ф.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
15.35 «60 минут».
17.00 «Вести. Местное время».
17.25 «Судьба человека».
18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40, 23.10 «Рожденная звездой». Сериал.
23.45 «КВН». Финал Международной лиги.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.05 «Специальный репортаж».
06.25 «День додо». Х/ф.
08.05 «Мухтар. Новый след». Сериал.
09.40, 23.00 «ЧП.бу».
10.25 «Москва. Три вокзала». Сериал.
11.15 «Дело врачей». Сериал.
12.00 «Прокурорская проверка».
13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «Поедем, поедим!».
14.20 «Морские дьяволы. Смерч. Судьбы». Сериал.
16.25 «Следствие вели...».
17.10 «Пёс». Сериал.
19.35 «Паутина». Сериал.
23.30 «Владимир Пресняков. 50». Концерт.

СТВ

05.35 «Всем по котику».
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 20.15 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
09.10 «Специальный репортаж».

Беларусь 5

07.10 «Легенды мирового спорта».
07.35 Биатлон. Этап Кубка мира. Оберхоф. Спринт. Мужчины.
09.00 Теннис. УТА. Сидней. Финал. Прямая трансляция.
11.40 «Большой спорт».
12.25 Хоккей. Чемпионат Беларуси. «Шахтер» (Солігорск) – «Юность-Минск». Прямая трансляция (в перерывах – «Спорт-центр»).
14.40, 17.00 Биатлон. Этап Кубка мира. Оберхоф. Гонка преследования. Прямая трансляция.
15.30 Футбол. Чемпионат Англии. «Вест Хэм» – «Арсенал». Прямая трансляция (в перерыве – «Спорт-центр»).
17.55 Хоккей. Континентальный кубок. Суперфинал. «Арлан» – ХК «Гомель». Прямая трансляция (в перерывах – «Спорт-центр»).
20.20 Футбол. Чемпионат Англии. «Челси» – «Ньюкасл». Прямая трансляция (в перерыве – «Спорт-центр»).
22.20, 23.20 Биатлон. Этап Кубка мира. Гонка преследования.

ОНТ

07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
07.10 «Играй, гармонь любимая!».

09.30, 23.05 «Загадки человечества».
10.40 «Боец». Сериал.
12.25 «В последний момент».
12.35, 23.50 «Самые шокирующие гипотезы».
13.45 «Пища богов».
14.45 «Водить по-русски».
15.15, 16.50 «Следы апостолов». Сериал.
19.55, 23.00 «СТВ-спорт».
20.05 «Столичные подробности».
20.30 «Добро пожаловать!».
20.50, 00.35 «Документальный спецпроект».

Мир

06.20 Мультфильмы.
08.00, 19.15 «Обратная сторона Луны». Сериал.
19.00 «Новости».
01.15 «Везет же людям!». Х/ф.
02.50 «Бальзаковский возраст, или Все мужики сво...». Сериал.

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.00 «Новости культуры».
06.35 «Пешком...».
07.05 «Правила жизни».
07.35 «Легенды мирового кино».
08.05 «Сита и Рама». Сериал.
08.50, 16.20 «Мираж». Сериал.
10.20 «Дом на гульваре».
11.15 «Необычные приключения мистера Веста в стране большевиков». Х/ф.
12.25 «Звезды русского Авангарда».
12.55 «Хор Жарова».
13.30 «Черные дыры. Белые пятна».
14.15 «Венеция. Остров как палитра».
15.10 «Письма из провинции».
15.40 «Энигма. Сэр Тим Смит».
17.30 «Э.Артемьев. «Деять шагов к Преображению»».
18.45 «Царская ложа».
19.45 «Смехостопальня».
20.15 «Линия жизни».
21.10 «Великое ограбление поезда». Х/ф.
23.20 «Клуб 37».
00.25 «Время женщин». Х/ф.
02.00 «Искатели».
02.45 Мультфильм для взрослых.

Белсат

07.00, 08.30, 13.30, 15.00, 19.50, 01.30 «Студия «Белсат»».
08.05, 14.35, 21.00, 02.35 «АБекты».
08.50, 15.20 «Вобраз Бога навобмацак». Д/ф.
09.05, 15.35 «Давайце разбірацца».
09.30 «Дарэзлы». Сериал.
10.15 «Таямніца возера». Сериал.
11.05 «Belsat Music LIVE».
11.35 «Я вырасла, пакуль ты спала». Д/ф.
12.25, 16.50 «Дэтэрмінатар». Сериал.
13.10 «Даты праўды: 03.07.1944. Вызваленне Мінска».
16.00 «Сапраўдны Шэрпак Холмс». Д/ф.
17.40 «Всякоўцы».
18.10 «Маю права».
18.35 «Кожны з нас».
19.30 «Вось так».
21.25, 03.00 «ПраСвет».
22.05 «Чысцільшчыкі». Д/ф.
23.30 «Форс-мажор». М/ф.

конкурс

Выйграй відэарэгістратар!

Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада) прапануе выйграць відэарэгістратар.

Для гэтага на электронны адрас партыі bsd.p.minsk.ck@gmail.com неабходна выслать сэлфі на фоне свайго аўто з налעпай «Пагоня». (Фота могуць быць выкарыстаны арганізатарамі ў СМІ і сацыяльных сетках.) Фотаздymкі прымаюцца па 20 студзеня 2019 года ўключна.

У звестках неабходна пазначыць прозвішча, імя і імя па бацьку, месца пражывання, кантактны нумар тэлефона.

У конкурсе могуць браць удзел выключна грамадзяне Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі краіны і якія цалкам пазначылі сваю кантактную інфармацыю.

У БСДП адзначаюць, што гэта другі этап кампаніі па папулярызацыі гістарычнага сімвала беларусаў. На першым этапе ўсе жадаючыя маглі атрымаць «Пагоню» бясплатна поштай. Такіх жадаючых аказалася 370 чалавек.

Сацыял-дэмакраты адзначаюць, што розыгрыш відэарэгістратара адбудзецца 23 студзеня 2019 г. у 18.00. Падчас розыгрышу будзе арганізавана прамая трансляцыя ў групе «Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада)» у сацыяльнай сетцы «Фэйсбук».

Далучайцеся да ўдзелу ў конкурсе!

Прэс-служба БСДП (Грамада).
Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Грамада) УНП 102310714

20.00 «Вести в субботу».
20.45 «Привет, Андрей».
22.45 Концерт группы «Аура» в Купаловском театре.
23.50 «Аншлап. Старый Новый год».

НТВ-Беларусь

06.05 «Астропрогноз».
06.10 «Тетра incognita. Беларусь неизв-ственная».
06.40 «Понять и обезвредить».
07.10«Агент особого назначения». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
08.20 «ЧП.бу».
08.55 «Врачебные тайны плюс».
09.25«Истории ремонта».
10.25 «Главная дорога».
11.00 «Еда живая и мертвая».
11.55 «Квартирный вопрос».
12.55 «НашПотребНадзор».
13.50 «Поедем, поедим!».
14.20 «Двое в чужом доме». Х/ф.
16.25 «Следствие вели...».
17.15 «Я люблю своего мужа». Х/ф.
19.30 «Паутина». Сериал.
22.45 «Новогодний квартирник. Незванные гости».

СТВ

06.15 «Пища богов».

10.45 «Центральный регион».
11.15 «Дорогая передача».
11.35, 13.40 «Следы апостолов». Сериал.
13.30, 16.30 «24 часа».
15.40 «Наш 2018-й».
16.40 «Человек с бульвара Капуцинов». Х/ф.
19.15 «Неделя».
22.30 «Москва. Кремль. Путин».
22.45 «Неголубой огонек».
01.15 «Легенды «Ретро FM».

Мир

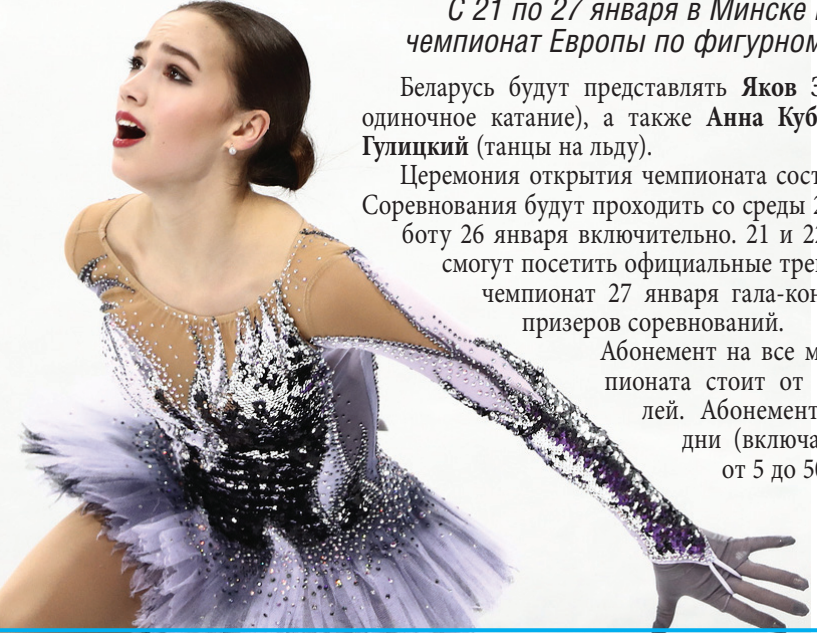
06.00, 06.30, 07.30 Мультфильмы.
06.15 «Миллион вопросов о природе».
07.00 «Беларусь сегодня».
08.05 «Культ/Туризм».
09.25 «Наше кино. История большой любви».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Еще дешевле».
10.45, 16.15 «Большая перемена». Сериал.
17.00, 19.30 «Настоящий Новый год!».
18.30, 00.00 «Вместе».
20.05 «Зимний сон». Х/ф.
22.10, 01.00 «Непридуманная жизнь». Сериал.

Россия Культура

06.30, 13.25 «Первые в мире».
06.50 Мультфильм.
08.15 «Сита и Рама». Сериал.
08.50 «Очиноконный концерт».
10.40 «Добряки». Х/ф.
12.00 «Письма из провинции».
12.30, 02.05 «Планета Земля».
13.40 «Это молодое сердце». Х/ф.

ЗВЕЗДЫ НА ЛЬДУ

Полюбуемся!

С 21 по 27 января в Минске пройдет чемпионат Европы по фигурному катанию.

Беларусь будут представлять Яков Зенько (мужское одиночное катание), а также Анна Кубликова и Юрий Гулицкий (танцы на льду).

Церемония открытия чемпионата состоится 23 января. Соревнования будут проходить со среды 23 января по субботу 26 января включительно. 21 и 22 января зрители смогут посетить официальные тренировки. Закроет чемпионат 27 января гала-концерт с участием призеров соревнований.

Абонемент на все мероприятия чемпионата стоит от 100 до 250 рублей. Абонементы на отдельные дни (включая тренировки) – от 5 до 50 рублей.

07.55 «Анфас».
08.15 «Самая полезная программа».
09.05 «Митранс».
10.00 «Минск и минчане».
10.35 «Большой город».
11.10, 13.45, 16.45, 20.10 «Александровский сад-2». Сериал.
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
20.00 «СТВ-спорт».
21.20 «Человек с бульвара Капуцинов». Х/ф.
23.00 «Рiнк: «Правда о любви». Концерт в Меньбурне.
00.50 «Легенды «Ретро FM».

Мир

06.00, 08.05, 05.45 Мультфильмы.
06.15 «Миллион вопросов о природе».
06.30 «Союзники».
07.00 «Такие разные».
07.30 «Секретные материалы».
08.55 «Ой, мамочки».
09.25 «Наше кино. История большой любви».
10.00, 16.00, 19.00 «Новости».
10.15 «Как в ресторане».
10.45, 16.15, 19.15 «Непридуманная жизнь». Сериал.
02.40 «Перелетные птицы». Сериал.
04.10 «Везет же людям!». Х/ф.

Россия Культура

06.30 «Библейский сюжет».
07.05 Мультфильмы.
07.55 «Сита и Рама». Сериал.
10.10 «Телескоп».
10.35 Концерт Государственного академического ансамбля народного танца имени Игоря Моисеева в Концертном зале им.П.И.Чайковского.
11.55 «Великое ограбление поезда». Х/ф.
13.40, 01.10 «Страна птиц».
14.25 Новогодний концерт Венского филармонического оркестра – 2019.
17.00 «Роман в камне».
17.30 «Кино о кино».
18.15 «Технологии счастья».
18.55 «Добряки». Х/ф.
20.15 «Больше, чем любовь».
20.55 «Вспоминая Елену Образцову». Юбилейный концерт в Большом театре.
22.30 «2 Верник 2».
23.15 «Это молодое сердце». Х/ф.
01.50 «Искатели».
02.35 Мультфильм для взрослых.

Белсат

07.00 «Студия «Белсат»».
08.05, 21.00, 23.25 «АБекты».

Ежедневно могу приехать и принять макулатуру, стеклотару и др. по выгодной для вас цене. Тел.: (МТС) 8-033-661-11-87, (Velcom) 8-029-191-11-87.

ИП Лахаднов В.М. УНП 192680247. Св-во от 21.07.2016 г.

Адрес рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.

Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71. Рэкламны адрзел (017) 328-66-09.

nvonlineinfo@gmail.com <http://www.nv-online.info>

Падпісныя індэксы: 63222 – для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 – для падпрэміяў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Пакопкі ў рэдакцыі няма магчымасці рэагаваньня і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яны павінны быць у пераказе за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазначаны аўтары не падзяляюцца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларусы» Дом друку» – ЛП №02330106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друку 03.01.2019 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 23 025 экз. Заказ № 89.